

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre, januárban vagy februárban egyszerre kifizetve	120 L.
Egész évre, ha csak március 1 után fizeti egyszerre	130 L.
Fél évre	70 L.
Negyed évre	40 L.
Egyes szám ára	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizelő, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Emlékezzünk Deák Ferencre!

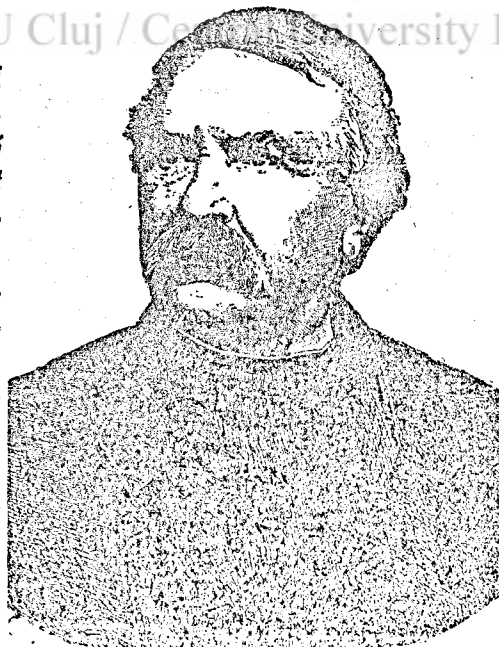
Két dolog teszi időszertivé, hogy meggyujtsuk az emlékezés fáklyáját amá nagy férfiú történelmi alakja előtt, akinek a kortársak halás elismerése a „haza bölcsé“ diszitő jelzőt juttatta. Fél százados évfordulója volt halála napjának ez évi január 28-ikán és az erdélyi magyarság is most, az utóbbi napokban próbált a hatalmon levő politikai párttal olyan kiegyezést csinálni, amelynek jelentős követkevései lehettek volna jövőjére.

A Deák Ferenc idejebeli Magyarország helyzetével sok tekintetben hasonlatos az erdélyi magyarság mai helyzete. Nekünk is jogainkért kell küzdenünk. Deák Ferenc a 48/49-es szabadságharc bukása után a magyar nemzet megtagadott jogainak elismeréseért küzdött, nekünk pedig elismert jogaink érvényesítéséért kell küzdenünk.

— Nemzetkisebbségi jogaink ugyanis el vannak ismerve, ünnepeles nemzeti szerződésben megállapítva, de ezeket mind- eddig nem sikerült a hatalom által az életbe átvitetnünk. Ugy látszik, csak a hatalomnak nyújtandó politikai támogatás fejében remélhetjük sorsunk javulását. Ilyen támogatásra vállalkoztunk most, aminek ellenében velünk szemben is az ed-

digi elbánás megváltoztatását ígérték.

Alig találjuk a történelemben párját a Deák Ferenc nagy alakjának. Óriási tudással, soha nem lankadással, bámulatos

DEÁK FERENC.

következetességgel, igazi államférfiúi bölcsességgel, egyben okos mérséklettel és nemes jellemmel vivta végig a nagy küzdelmet hazája kétségbevonott jogainak elismertetéseért. Senki a magyar törvényeket nála jobban nem ismerte. A küzdelemben nem csüggedett soha, mert tudta, hogy előbb-utóbb győznie kell az úgy igazságának,

amelyet képviselt. A nemzet jogából hajszályt nem engedett. Mindig csak az elérhetőre törekedett. Azt tartotta, hogy kedvezőbb időkben el lehet majd érni azt is, ami egyelőre nem érhető el. Nemes jelleme pedig abban nyilatkozott meg a nemzete jogaiért folytatott nagy küzdelemben, hogy az uralkodótól Königréc után, a veszített háború után sem kívánt többet, mint azelőtt.

Nagyon sokat tanulhat az erdélyi magyarság Deák Ferenc-től. Jogot feladni semmi körülmények között sem szabad, mert amint ő mondotta, amit a hatalom elvesz, azt kedvezőbb időkben vissza lehet szerezni, de amiről mi magunk mondunk le, az mindenkorra elveszett. Főleg ezt nem szabad nekünk elfeledni! Saját dolgaival kiki teheti, amit akar, de egy nemzet jogait alku tárgyává nem teheti senki, mert azok nemcsak a mieink, a ma élőké, hanem az utánunk jövők el nem adható kincsei is.

A bennünket kétségtelenül megillető jogokról való lemondás mindig végzetes, nagy hiba, amelyért méltán érhet szemrehányás s amiért felelősek vagyunk a történelem előtt. De az ellenfél sem becsülheti az olyat,

aki ilyen lemondásra könnyedén hajlandó. Deák Ferenc azt mondotta egyszer a kiegyezési tárgyalások idején egy akadémikus hazafinak: „Hát azt hiszed, hogy én elárultam a hazát?” Ez a szemrehányás a legjogosultabb volt, mert ő igazán soha hallani sem akart arról, hogy a nemzet jogaiból bármit is áruba bocsásson. Ez a nagyszerű kitartása a jog mellett a küzdelemben tette őt nagyrabecsültté ellenfelei előtt és ez tette párját ritkító nagy alakká nemcsak honfitársai szemében, hanem a történelem megítélése szerint is.

Mi is kiegyezésekre lehetünk

és vagyunk utalva a hatalommal. De öngyilkosság nélkül nem lehetünk hajlandók soha olyan kiegyezésre, amely jogainknak feláldozásával járna bár a legcsekélyebb mértékben. — Amit adni hajlandók, elfogadhatjuk, de anélkül, hogy bármily jogunkról lemondanánk. Minket megillető, de a hatalom által el nem ismert összes jogainkat fenn kell tartanunk és nem mondhatjuk, hogy meg vagyunk elégedve, ha csak némi jogainkat ismerik el, de azokon kívül még nagy érdekű jogainkra vonatkozó követeléseink teljesítetlenül maradnak.

Balogh Arthur.

A közigazgatási választásokon a magyarságot a helyi tagozatok fogják irányítani!

Azt reméltük, hogy most, a választások közbén, öröndes híreket közölhetünk olvasóinkkal. A politikai helyzet ugyanis kedvező irányban fejlődött: az erdélyi magyarságnak kilátása nyílt arra, hogy a kormány kiálló sérelmeit orvosolni, jogos érdekeit biztosítani fogja.

A Magyar Párt megbizottai heteken át tárgyaltak a liberális kormány vezető embereivel s nagyon fontos megállapodásokra jutottak. A kormány azt kívánta, hogy a küszöbön levő választásokon támogassuk az ő jelöltjeit s ennek fejében kecségtető ígéretek tett kisebbségi jogaink elismerésére. A megállapodások pontjai biztosították volna a magyar nyelv érvényesülését a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban, megszüntették volna az egyházi és iskolai sérelmek rendszerét, teljesítették volna a magyarságnak azt a jogos követelését, hogy pontosan fizetett adóiból egy részt visszakapjon egyházi és iskolai segélyekre. Általában a megegyezés föltételei

nagyon megnyugtatók voltak a magyarság jövő sorsának alakulására.

Megnyugvással fogadta az egyezséget a vidéki tagozatoknak febr. 2-án tartott kolozsvári értekezlete is. A szervezkedés a megállapodások értelmében mindenütt megindult, a Magyar Párt és a liberális párt helyi bizottságai közös listák összeállításán dolgoztak.

A szép remények azonban nem tartottak sokáig. A liberális párt többsége nem tette magáévá a vezetők által kötött megállapodást. Ürtügyet, sajnos, könnyű volt találniok az ígéretek visszavonására. A megállapodás pontjai ugyanis belekerültek a bukaresti ellenzéki újságokba. Nagy támadások indultak a liberálisok ellen s ezekre hivatkozva végül is a kormány megtagadta az egyezés aláírását.

A megállapodások eme várralán fölbomlása — már csak az idő rövidsége miatt is — a legnehezebb helyzet elé állította a Magyar Párt központi vezetőségét. A február 7-én

tartott intézőbizottsági értekezlet kénytelen volt megállapítani, hogy a magyarság választási előkészületeit most már nem lehet teljesen és egységesen új irányba terelni, lehetővé kell tehát tenni, hogy a vidéki tagozatok a helyi viszonyok szükségére szerint irányítsák a közigazgatási választások menetét.

Mi tehát most minden magyar választónak a kötelessége? Föltétlenül követni a Magyar Párt helyi vezetőségének irányítását!

A Magyar Párt eme legújabb határozatáról a következő közleményt adta ki:

Egyes román lapoknak a kormány és a Magyar Párt közötti megegyezésre vonatkozó közleményei olyan helyzetet teremtettek, amely mellett a kormány a megegyezést ezidőszert nem tartotta véglegesíthetőnek. Ennélfogva a kormányval a közigazgatási választásokra nézve kötelező megállapodás nem jött létre. Ami azonban nem zárja ki a kormánnyal való tárgyalások esetleges későbbi folytatását.

Ennek következtében Ugron István pártelnök szombat este Bukarestből az összes tagozati elnököket körlevélben értesítette, hogy a Kolozsvárt folyó évi február 2-án a tagozati kiküldöttekkel közölt választási megállapodások a Magyar Pártot többé nem kötelezik és az egyes tagozatokra bízta, hogy a helyi viszonyok szem előtt tartásával akár önálló listát nyújtsanak be, akár a kormány helyi megbizottjaival a kolozsvári határozatok szem előtti tartása mellett egyezzenek meg, hogy így a magyarság arra hivatott képviselőinek kellő számot biztosíthassanak a közigazgatási életben.

Ha egyes tagozatok azonban a kormány helybeli megbizottjaival a választásra nézve megegyezni nem tudnának, úgy a vezetőség esetleges másirányú megegyezése sem kifogásoltatik, ha ezáltal több pártagnak a községi tanácsba való beválasztását biztosítani tudják.

KÜLFÖLD.

A frankhamisítás. A világhírűvé dagasztott magyarországi büntető-ügy legnevezetesebb eseménye az, hogy az ügyészség beadta a vádlottak ellen a vádiratot. A 81 gépirásos oldalra terjedő hatalmas vádirat az Erdélyből kiszármazott dr. Makkay Jenő ügyészségi alelnök munkája. Megtudjuk belőle, hogy az egész ügynek tervezője és lelke Windischgrätz herceg volt, ki már 1922. évben foglalkozott a hamisítás gondolatával és 1924. évben már hozzá is fogott a kivitelhez. Megállapítja a vádirat azt is, hogy Nádosy Imre országos főkapitány kezdetől fogva tudott a tervről, azt helyeselté s hivatalos tekintélyével segítette elő annak véghezvitelét, Zadravecz István tábori püspök pedig szintén tudója volt a tervnek s így eskette meg titoktartásra azokat, akik a hamisítást végezték; ezenfelül a kész hamisítványoknak rövid időre helyet adott a lakásán.

Különös érdekessége a vádiratnak a Bethlen István miniszterelnökkel foglalkozó része. E szerint a miniszterelnök a múlt év december hónapjának elején bizalmas értesítést kapott, hogy a Társadalmi Egyesület Szövetségénél nagyobb számban vannak hamis frankok őrizetben. Bethlen erre Perényi Zsigmond bárónak, a Szövetség elnökének levelet írt s kérte, hogy a dolognak járjon utána s intézkedjék azonnal, mert különben Genfből hazajövetele után érelyesen fog lecsapni, ha a dolog igaz. Együttal a saját államtitkárát, Prónay György bárót is megbizta, hogy járjon a dolognak utána. Perényi is, Prónay is megvizsgálták a dolgot, de nem találtak semmit, ami különben természetes is volt, mert a hamis ezresek csak rövid ideig voltak a Szövetség helyiségeiben és csak Szörtsey József alelnök tudott róluk, aki most épen ezért szintén vizsgálati fogságban ül. Ebből minden nyugodt gondolkodású ember előtt tisztá, hogy Bethlen grófot semmiképen sem lehet a frank-ügybe bekeverni. Mégis az ellenzék újra heves ostromot fog indítani ellene, hogy megbuktassa. De ez aligha fog sikerülni, mert az ország közvéleménye s a nemzetgyűlés többsége Bethlen gróf mellett van.

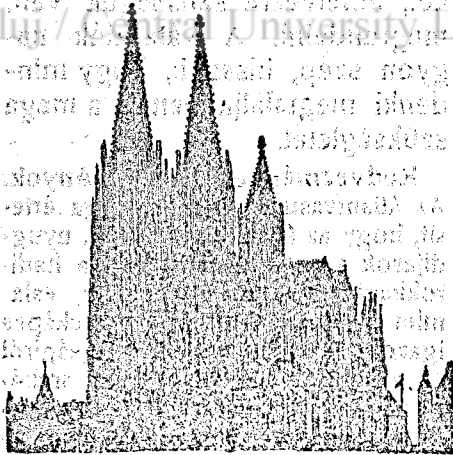
A vádirat beadása az ügy közeli befejezését jelenti. Hír szerint március közepén lesz a fő tárgyalás. Ad-

dig is azonban a budapesti államrendőrségnél folyik a nyomozás kiegészítése — a franciák kívánságára francia kiküldöttek jelenlétében. Nem valószínű, hogy az az ügy sorsán sokat változtasson. A lényeges kérdéseket az ügyészségi vizsgálat már tisztázta s a vádlottak nem kötelesek vallomást tenni, aminthogy egyesek a franciák kérdéseivel szemben éltek is ezzel a jogukkal.

A francia országgyűlésen szintén szóba hozták már a dolgot. Briand miniszterelnök azonban kijelentette, hogy a francia igazságszolgáltatás nem avatkozhatik bele a magyar igazságszolgáltatás dolgába, amint a francia kormány sem a magyar belügyekbe. Tehát a francia kormány teljes tiszteletben tartja a magyar állam függetlenségét.

Különben a frankhamisítással egyidejűleg Hollandiában portugál és holland pénzek hamisított is fogtak el. Épen ezért a Népszövetség legközelebbi ülésén indítványozni fogják, hogy a Népszövetség tagjai kössenek nemzetközi egyezményt a pénzhamisítás szigorúbb büntetésére.

Hírek a Rajna mellől. Németország a jóvátételi kötelezettségeinek

A kölni székesegyház.

pontosan eleget tesz. Ezért a megállapodások értelmében január hó 31-ik napjág a megszálló angol csapatok Köln városát, a franciák pedig Badent, a világhírű fürdőhelyet kiűritették. A német hatóságok nagy ünnepségek keretében vették át a városok igazgatását. A világhírű, ősi kölni székesegyházban örömmre kondultak a harangok az idegen csapatok távozása alkalmából. Az egész német nemzet megünnepelte a szabadulás eseményét. A kiűrités által a megszálló külföldi csapatok létszáma 75 ezerről 60 ezerre szállott le. Az apadás elég jelentős. De még mindig órlási teher Németország részére ennek a hadseregnek az eltartása.

Szibéria. Ez évi negyedik számunkban röviden hírt adtunk már a szovjet belső bajairól. Most egy egészen meglepő hírrel tudjuk kiegészíteni tudósításunkat. A szovjet többsége gyors és erélyes elhatározással oldotta meg a neki kellemetlen ellenzéki kisebbség dolgát. Száműzte az egész ellenzékét — Szibériába. Régen, a cári uralom idején Szibériába került mindenki, aki az uralkodó kormányrendszerrel élesebb politikai ellentétbe került és a cárok bukásában nem csekély része volt a szibériai borzalmaknak. Most — a cárok ledöntői nyultak a cárok eszközeihez politikai ellenteleikkel szemben. Azt hisszük, nem tévedünk, ha megállapítjuk ebből a Szovjetrendszer csődjét, melynek felszámolása most már igen hamar be fog következni.

A kisantant konferenciája. A konferencia korábban lesz, mint jelezték és más helyen. Február 10-én fogják megtartani, még pedig nálunk: Temesvárt. A külföldi sajtó különben számol a kisantant közeli feloszlásával. Szerint a létrejövételének csak ürügye volt a Magyarország elleni védekezés. Valójában az orosz kérdés tartotta össze. Most pedig hogy a szovjet újra a szláv egység gondolatát tolta előtérbe — Csehország és Szerbia előbb-utóbb ki fognak lépni. Ezt pedig bizonyosan egy orosz-ellenes Középeurópai Szövetség alakulása fogja követni — Románia, Lengyelország, Magyarország s talán Németország megállapodása alapján.

GERGELY FERENC Utóda

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

füszer-, gyarmatárú-, termény-, gyógyanyag- és lestháru kereskedése.

Ciuj - Holosztár. C/10 Telefon: 169. sz.

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes ólomzárólt.
Répamagvak: Colosso, Saeharosa, Hammoth, Olajbogyó, Echendorff Phacelia, elsőrangú mézeldő növény. Fűmag, eredeti skót angol perje. Bűkhöny, Baltalm, Dughagyma Öltővlasz a legjobb minőségben. Almola, Enda-Chinola, Salfarol és más növényvédelmi szerek.

Garantált fejleszékenység és csiraképeség!!

A svábok vezére.

Kevesen lesznek a Magyar Nép olvasói közül, akik a Muth Gáspár temesvári ügyvéd nevét ismerik, tehát bemutatjuk. Pályája széles ívben induló; hiszen Apponyinak volt leg-hivebb embere és benső barátja. A nagy magyar államférfi ugyancsak nagyra taksálta s bár Muth Gáspár politikai népgyűléseknek kedvelt és gyakori szónoka volt, képviselőiséget nem vállalt. Mikoron pedig a világ kereké 1918-ban nagyot fordult, Apponyi őt Párizsba jelölte, a hatalom azonban lecsukatta.

Börtöne nem tartott soká; hiszen talán a jó Isten előtt sem volt több vétke, mint az, hogy népe, faja érdekében dolgozni akart. Minek tartanak a börtönben olyan békéssvábot, aki soha a légynek sem ártott. Muth tovább politizált; bár a hatalom a népével való kibékülést az ő személynének a közélet színteréről való eltűnésével akarja csak nyélbetűni s bár vezértársai közül is sokan fejét kívánták: népe kívánta, népe ragaszkodott hozzá! Ebben rejlik 50 éves jubileumának, amelyet most ünnepezt, ránk nézve való mélységes tanulsága.

Valamikor Muth 48 as volt; s ma a bánáti svábság öntudatra ébresztésének az apostola. Apostola és elismert vezére! A parlamentnek igaz nem tagja.

A 300,000-nyi bánáti svábság azonban (8 mond nyolc liberális renegát kivételével) őt vezérének vallja és a napokban olyan ünnepséget rendezett neki, amelyet még ez a nép egyetlen fiának nem rendezett.

S miért? Hiszen politikai pályafutásában nagy bakkugrások vannak. És érdemeinek méltatói között talán nem is volt egy sem, aki nem lett volna kénytelen nyilvános szereplésének következetlenségeire rámutatni. Hódolnak neki mégis politikai ellenfelei közül olyanok is, mint Möller szenátor, akik 4—5 évvel ezelőtt még hallani sem akartak róla.

Muth Gáspár vezéri hivatottságának és a köznép előtt való állandó népszerűségének oka: erkölcsi komolysága, nagy tehetsége, kiváló képzettsége s nagy változáson keresztül esett politikájának komoly belső tartalma.

Talpig férfi ő. Mint ügyvéd először jó tanácsot ad s csak igaz ügyet vállal. Földmives szülőktől származva urrá lett ugyan, de a szónak nemes értelmében, fájának szolgálja maradt annak minden szükségletében. Minden közügy iránt való

áldozatkészségével példát mutat (50 éves jubileuma alkalmából 300,000 leles alapítványt tett). Mélyen vallásosságával megszegyeníti buzábanborban bővelkedő népének még a papságát is, amely népével együtt helyenkint nagyon is elanyagiasodott. Ecce vir, ime férfi, igaz férfi, mondotta róla egy papi ember; igaz férfi, aki nem fél sem börtöntől, sem félreértéstől, mikor azoknak javáról van szó, akiknek véréből való vér és husából való hus. *Bánáti.*

H I R E K.

Magyar könyvek jegyzéke. Napról-napra intéznek hozzánk kérdéseket aziránt, hogy kiadóhivatalunk utján miféle könyveket lehet beszerezni. Hogy az érdeklődést kielégítsük, részletes jegyzékbe foglaltuk azokat a könyveket, amelyek fölött rendelkezünk. Olvasóink szíveskedjenek ezt a jegyzéket tanulmányozni és azokat a könyveket, amelyekre szükségük van, megrendelni. A választék nagyon szép, hisszük, hogy mindenki megtalálja benne a maga szükségletét.

Kedvezményes igazolványok. Az államvasutak igazgatósága értesít, hogy az állami tisztviselők, nyugdíjasok s azok családtagjai, a hadirokkantak, árvák és özvegyek, valamint a parlamenti tagok arcképes igazolványai, továbbá az újságírói és a hatósági kedvezményes arcképes igazolványok érvényessége újból meghosszabbították 1926. március hó 31-ig.

Milyen ünnepnapokon fizetendő postai többletdíj. Ismeretes, hogy a posta vezérigazgatósága folyó évi január hó elsejétől kezdve felemelte a postai, távirati és telefonarifákat. A felemelést ismertető rendelet kötelezővé tette azt is, hogy vásár- és ünnepnapokon feladott táviratok és lefolytatott telefonbeszélgetések után többletdíj fizetendő. A posta vezérigazgatósága most újabb rendeleteiben felsorolta azokat az ünnepnapokat, amelyeken a többletdíj fizetendő. Ezek az ünnepnapok a következők: Vizkereszt napja (jan. 6). Szent László és János napja (jan. 30). Gyertyaszentelő Boldog Asszony napja (febr. 2). Gyümölcsoltó Boldog Asszony napja (márc. 25).

Szent György napja (ápr. 23). Május 10 ike nemzeti ünnep. Szent Constantín és Eléna napja (május 21). Hősök napja (május 10). Keresztelő Szent János napja (junius 24). Szent Péter és Pál napja (jun. 29). Kisaszszony napja (szept. 8). Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe (szept. 14). Szent Demeter napja (okt. 26). Szent Mihály és Gábor arkangyalok napja (nov. 8). Szent Miklós napja dec. 6). Továbbá a karácsonyi ünnepek négy, a husvétü ünnepek öt és a pünkösdi ünnepek három napja. Ezek a napokon feladott táviratokért, ajánlott táviratokért, ajánlott levelekért és lefolytatott telefonbeszélgetésekért többletdíj fizetendő.

Majláth püspök ügyvédjének pápai kitüntetése. A pápa Demény dr.-nak, Majláth püspök ügyvédjének, aki egyszersmind a gyulafehérvári zsidó hitközség elnöke is, a püspök előterjesztésére pápai rendjelet és sajátkezű aláírásával ellátott fényképet adományozott. Majláth püspök nemes példát mutatott ezzel, hogy miképp alkalmazzuk a vallási türelmességet a mindennapi életben.

Elívott kereset. Nincs lapunknak olyan száma, melyben ne kellene foglalkoznunk a testet-lelket gyilkoló pálinka áldozataival. Most a keresztvári (Háromszék megye) alagútépítő vállalat munkásairól van szó, akik néhány heti fizetésüket késedelmesen kapták kézhez. Ugyanekkor azonban a vállalat irodáját korcsmárosok lepték el, akik követeléseik fejében leakarták foglalni a munkáság kersményét. A vállalatnak karhatalmat kellett igénybe vennie, hogy összeitűközésre ne kerüljön sor.

Feltalálták a törhetetlen üveget. Nehány évvel ezelőtt a königrázi üvegkiállításon az egyik üvegyár igazgatója olyan üveganyagból készült poharat mutatott be, amely a legnagyobb hőséget is kibirta. Azóta annyira tökéletesítették a törhetetlen üveg anyagát, hogy hamarosan kiszorulnak a törhető üvegek. Kozmás étel is ritkaság számba fog menni ezután, mert az üvegből készült edény falához nem ég oda. A katonaságot pánccél helyett az üveg fogja védeni. A gépeket nem acélból, hanem üvegből fogják gyártani, sőt lakóházak építésére is alkalmasabb lesz az eddiganyagoknál. Mindenkinél örömet jelent a törhetetlen üveg, csak az üvegkereskedőket érinti szomorúan, akik utóvégre mégis csak abból éltek, ami eltört.

33 napig koplalt egy kopláló művész. Nemrégiben üvegezekrény-

be záratta magát egy Volly nevű világhírű koplaló művész. De már nyilvános koplalását megelőzően 5 napon át, napi egy korty víznél nem vett egyebet magához, s így teljes 33 napig éhezett a „művész”. Ez idő alatt 20 kilót soványodott az üvegkalitkában, ahol egyebet se csinált csak cigarettázott. Most a fogadását megnyert koplaló művészt fényes ajánlatokkal kecssegtetik amerikai szerezésre. Volly urnak egyébként takarékosan kell koplálnia, mert egy pár ilyen mutatvány után végleg leszokik az evésről, súlyban pedig nem marad mérlegelni valója.

Regáti tájékozatlanság. A napokban egyik erdélyi, jan. elsejével megszüntetett árvaszék távirati rendelkezést kapott, hogy azonnal jelentse az ágyak számát. A tisztviselők értelmelenül néztek össze a különös utasításra, amely az árvaszék intézményét bizonyára az árvaházzal tévesztette össze.

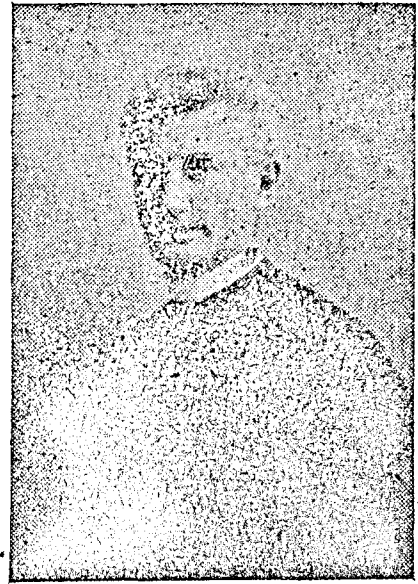
Farkasok garázdálkodása. — Oroszországban hihetetlenül elszaporodtak a farkasok, miután vadászatokkal nem pusztították ezeket a fenevadakat. Orosz lapok szerint rettenetes tragédia játszódott le Asztrakán közelében Bolhuni falu mellett. Egy gazdálkodó feleségével és fél-éves gyermekével kocsin hajtott arrafelé. Néhány kilométerre Bolhuni előtt egy farkascorda üldözőbe vette a kocsit. Bár a lovak halálos félelmükben vágattak, ahogyan csak tudtak, az utasok egyre közelebből hallották a farkasok üvöltését. A gazdálkodó és a felesége, hogy megszabaduljanak, rémületükben kitudták a kocsiból kis gyermeküket, akivel azonban a fenevadak nem is törődtek, mert nagyon be volt pólyázva és arccal esett a földre. Tovább folyt a hajsza és a farkasok végre is kirántották a szerencsétlen embert a kocsiból. Az asszony félig ájultan tovább hajtott és a fatuba érkező, elmondta a szörnyű tragédiát. A falubeliekkel együtt azután visszafordult, remélve, hogy talán az urát még kimenthetik a fenevadak köréből. Kísérői kaszával, revolverrel látták el magukat és több kocsin siettek a támadás helyére. Későn jöttek. Emberi csontok, véres ruhafoszlányok mutatták, hogy a farkasok végeztek áldozatukkal. A fenevadak ekkorra már elkoiródtak. De a kis gyermek teljesen sértetlenül, édesen aludt vastag pólyájában.

Torzszülött csecsemő. A prágai klinikán fejlett leányka született, akinek szive a testen kívül teljesen szabadon feküdt. A torzszülött 7 napig élt.

Munkatársaink

Dr. Tavaszy Sándor.

Rass Károly.

Az erdélyi magyarság szellemi munkálat nemzet-mentő, hősi küzdelmet vívna a mai időkben. Fönn kell tartanok az örökös műveltséget, újat kell teremtenők ottan, ahol hézagok mutatkoznak. S mindezt egy erejében megfoghatkozott, százfelől ostromolt és igénybe vett társadalom közepette, amely kevéssé tudja vagy akarja méltányolni az áldozatos munkát. És a munka megis folyik, az eredmények itt is, ott is jelentkeznek, hála önzetlen szellemi harcosainknak! Ezek közül kettőnek képét mutatjuk be ezuttal: Dr. Tavaszy Sándor ref. theologiai tanárt és Rass Károly gyulafehérvári kath. főgimnáziumi tanárt. Olvasóink jól ismerik ezeket a neveket, sok, szép, tanulságos és lélek-nemasító írásuk jelent meg lapunkban. Egy pillantás az erdélyi magyar könyvek jegyzékébe megismertet azzal a gazdag munkássággal is, amit a könyv-irodalom terén kifejtettek. Együtt szerkesztik a *Minerva-könyvtár*, amelynek célja tudományos értekezések, történelmi emlékiratok, természettudományi kérdések ismertetése s ezek mellett a legkiválóbb szépirodalmi rövidebb művek közreadása. Az erdélyi magyar könyvek jegyzékéből (amelyet lapunkhoz mellékelve küldünk szét) meggyőződhetni a *Minerva-könyvtár* gazdag és nagy értékű programjáról. A szerkesztők kitűnő irodalmi neve és tudományos készsége kezesség arra nézve, hogy a Minerva-könyvtár egyik legkedveltebb lelki táplálója lesz a haladni vágyó erdélyi magyar embereknek.

Részegségmérő készülék. Amerikában — ahol több az automobil, mint nálunk a kocsit — nagyon sok elgázolás, szerencsétlenség fordult elő az utóbbi időben. A veszettül hajtott sofőrök (autó vezetőik) ellen nem egyszer merült fel az a gyanu, hogy többé-kevésbé ittasfóvel hajtottak olyan bolondul. Egy kaliforniai orvos is szemtanuja volt egy ilyen esetnek. Minthogy pedig Amerikában szesztilalom van s a részegség nemhogy enyhít, hanem még súlyosbító körülmény, az illető sofőrök sohasem akarták beismerni, hogy nem iszta fejjel eresztették olyan veszettül a gépet. Az említett orvos addig gondolkozott, foglalkozott a kérdéssel, míg végre feltalált egy csalahatalan és könnyörtelen készüléket, amelyet nem lehet félrevezetni. Ez (a róla) *jágométernek* nevezett készülék pontosan megmondja, hogy az illető mennyi szeszt vett be. Egy

álarcot tesznek a tagadó bűnös fejére, amelyből egy cső a belélegzett levegőt átviszi a készülékbe. A nagyon érzékeny készülék a kilélegzett levegőt vegyileg felbontja s akárcsak egy óra, számszerűleg jelzi a bekebelezett alkohol fokát és fajtát (bor, pálinka stb.), amiből aztán a hozzáértők egy-kettőre kiszámítják a mennyiségét is.

Becsületes megtaláló. Egy párizsi táncosnő elvesztette nyakékét és a becsületes megtalálónak ötezer frankot ígért. Másnap egy munkás jelentkezett az ékszerrel, aki pénz helyett egy csókot kért és kapott a táncosnőtől. Következő napon a bőkezű táncosnő a pénzt is megküldte rajongójának.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen legjobban a valódi Réthy féle pemetfű-cukorka. Mindenütt kapható.

Művelődési mozgalmak.

Korunk hősei.

Az igazi hősek legfőbb jellemvonása: az *önfeláldozás*. Ezt az erényt nemcsak véres harcokban, de békés munkában is lehet gyakorolni. Elárvult kisebbségi sorsunk a züllés és megsemmisülés örvényébe jutna, ha nem akadnának emberek, akik saját körükben idejüket, tudásukat, vagyoni érdekeiket áldozzák nemzeti érdekeinkért.

Ezek közé a férfiak közé tartozik id. Osgvány István lupényi bányatisztviselő, kinek képét bemutatjuk. Osgvány István mintegy 25 éve munkálkodik a művelődés terjesztésén. A bányász ifjúságot már régen egyesületbe tömörítette s a legszebb eredménnyel vezeti az erkölcsös, józan élet útján. Ujabban megszervezte a „Kultur Gárdát” amely egymás után rendezte a művészi műkedvelő előadásokat. Lupény magyar társadalmá nagy tisztelettel veszi körül ezt az őnzellen, hasznos emberét, mi is meghajjzuk előtte elismerésünk lobogóját.

Egy beszámoló és egy elismerő levél.

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur! Mindig igaz örömmel olvasom b. lapjában a „Művelődési mozgalmak” c. rovatot. Nemcsak a sorokat olvasom ki. Azt a lelket, mely a rendezőket és szereplőket hevíti áldozatos munkájukban. Azt a lelket, mely fajunk nyelvének, kulturájának letöréséért aggódik, de fennmaradásáért áldoz, küzd, fárad, izzad.

Engedje meg tehát, hogy a „Magyar Nép” olvasóinak felfedezzek

egy csikmegyei községet, melyben már régóta folyik a népnevelő, kulturális munka, de erről a nagy világ alig hallott valamit. Ez lehet a mi hibánk is, lehet féltékenység vagy tiszteletreméltó szerénység is. Attól féltünk, nehogy valaki a mi jóakaratu szándékunkat félre magyarázza s azt mondja, hogy gyámoltalan verebekre nagy ágyuval lövöldöztünk. Most azonban nem hallgathatók tovább. Hát leírom, mi indította írásra berozsdásodott tollamat. Az az öröm, mely meghatotta lelkemet, megindította szívemet s most kicsordul belőle. Közvetlen okot pedig az írásra a csikcsicsói műkedvelőknek 1925 dec. 26. és 27. éni rendezett szinelődása szolgáltatott.

Előadták Gárdonyi Géza: „A bor” c. örökbecsű színművét. E nehéz darabot a székely nép derék gyermekei oly szép összjátékban adták elő, hogy dicséretükre nem találunk szavakat. A vidékről szép számban összejött intelligens osztály nem akarta elhinni, hogy a földműves nép közönséges gyermekei volnának az előadók. Pedig azok voltak egytől-egyig. Az egyes szereplők részletes dicséretét kénytelenek vagyunk elhagyni, mert egytől sem tagadhatnók meg az igazi elismerés őszinte szavait s így nehezen és későre érünk végére referadánknak. A szereplők neveit azonban megörökítjük. Ezek a következők: Kelemen József, Kopacz Gyula, Szabó Pilyu, Kopacz Apollonia, Szabó Agnes, Györfi Róza, Silló József, Szász Róza, Bodó Lajos, Szabó Anna, Györfi Lajos, Egressy József, Pál Gábor, Antal Lajos, Rác Zoltán, Szabó Róza, ifj. Bicsok Sándor, Szabó Ignác, Antal Vilma.

Ezek után megjegyezzük még, hogy a csikcsicsói műkedvelők a közelmúltban több, kisebb darab mellett előadták a Sárga csikót, Csikóst, Vörös sipkát, A falu rosszát, Gyimesi vadvirágot.

Az ilyen kulturális munka, ha cserében is, de megtette a jó hatást. Ennek igazolására álljon itt egy nyugalmazott jegyző levele, melyet az egyesület vezetőjéhez az utolsó előadás napján intézett. Ime a levél:

Kedves Plebános Ur!

A helybeli műkedvelő társulat kiváló működése már napok óta izgalomban tart s úgy érzem, hogy érzésemnek írásban kell kifejezést adnom.

Más időkben is hálával és köszönettel tartoznánk Plebános Urnak — a társulat vezetőjének — és a társulat tagjainak azért

a kulturmunkáért, amelyet ré időkben belül végeztek. Ma, amikor magyar anyanyelvünk és kultúránk van lételemében megtámadva, e munka tiszteres hálát és köszönetet érdemel. Én, aki tudatában vagyok kisebbségi helyzetünknek, a végzett munkát megbecsülhetem, ha tartom s lelkemet igaz örömmel tölti el, mert benne fajunk és nyelvünk fennmaradásának elősegítését látom.

Tudom, hogy Plebános Ur az a szent tudat hevít, hogy napunk jó érzésű és fogékony gyerekeinek közreműködésével a lakosság lelkében a szép, jó, kellemes dolgok iránt a fogékonyt ságot felébressze s különösen a fiatalokat durva kedvtöltéséről vonva a szelid, jó modoru, tisztességes emberek táborába terelekedjen.

Tudom, hogy e munka gyümölcse oly hirtelen nem érik meg, de a 6 év alatt, mióta itthon vagyok, sok haladást tapasztaltam. Állításom igazolására felemlítek, hogy csak néhány évvel ezelőtt is sokan izzó gyűlölettel viseltettek, sőt izgattak is a kultúr munka ellen; ma legnagyobb részét a társulat működése megtörténésével élvezetes szemlézőivé lettek a társulat munkájának. Hát nem nagy eredmény-e, hogy akik 2—3 évvel ezelőtt, a falusi tánc mellett izgattak, ma vetélkedve eisők a társulat báljain való megjelenésben?

Mint mindenütt, úgy itt is kevésbé becsületes munka meghozza a maga gyümölcsét! Tudom, hogy minden nehézség van a társulat előtt s hiszem, hogy a társulat legelőbb óhaja: egy népház létesítése, a közeljövőben tető alá kerül.

Kitartó, nehéz, de áldásos munkájukért áldja meg az Isten a társulat minden egyes tagját. Munkájukért ízetés gyanánt azt a tudat könyveljék el, hogy fajunk biztosságát révbe való jutásáért munkálkodtak.

Végül, Kedves Plebános Ur, hogy a megkezdett munkánk sikerüljön is legyen s úgy az eddig uttörő, mint a jeleni munka feladásba ne menjen, célszerűnek tartanám, ha egy könyv fektetnék fel a faluban előadott darabokról és azok szereplőiről. Ez kérem megelégedés és büszkeségem háramlanék a szereplőkre és utána nekik.

Hosszas levelemért engedelmes kérek, de úgy gondoltam, a gyözelmiük, de az írás megmarad. Csikcsicsó, 1925 dec. 27. Pál József nyug. jegyző.

Eddig a levél s mi semmit sem künt hozzá, csak azt kiálljuk: nekik ifjak nektek szól a dicséret! Öre há! *Jelen volt.*

Műsoros estély Szinérszegen.

Ez a kedves emlékű napja volt Szinérszegnek, ugyanis hetet napon adta le a falu fiatalosága a „Betyár kendője” c. 6 felvonásos népszínművet szép sikerrel. A szerepeket igen jól alakították, Árvay Mihály és felesége Etel, mint főszereplők, Juhász Lajos, Farkas Mihály, Árvay Sándor, Árvay Lajos, Miklós Gyestván, Halcsik István, Szucsik Lajos, el Németh Ferencné, Miklós Istvánné, el Makalita Jánosné és a többi is mind vendég is igen szép számmal volt, úgy, hogy az iskola terme majdnem kicsinek bizonyult. Ezen előadás által sikertűt 5000 leit a harang-alapra elkönyvelni. Illesse elismerés a fáradságot nem ismerő műkedvelőket.

Együtt a társadalmi és kulturális munkában.

A régi romokon Kolozsmegyének egy kis, de előkelő községében, Bonczhidán is új élet kezd épülni a magyarság társadalmában, mert mindennek, ami egyszer létre kell bomlania és ismét újra alakulnia. Az idő hatalmát legnagyobb mértékben a romlásban is újjászületésben mutatja ki. A virágból por, a porból virág lesz! Így van ez a természeti világban, így van a társadalmi és szellemi életben is. Így van ez nagyban, de így van kicsinyben is. S következtetésben így lett Bonczhidán is, hol a háboru előtt szépen fejlődő társadalmi és egyházi élet indult meg, mennyiben volt virágzó kaszinó, dalárda, ifjúsági egyesület, theatestélyek, vallásos összejövetelek, de mindezeket a háboru elseperte. Most ezeknek romjain új élet kezdődött 2 heti időközönként kulturális estélyek rendezésével. Nagy akadályul szolgál a társadalmi összejöveteleinknek azon körülmény, hogy nincs megfelelő otthoni helyiségünk, mert az állami iskola s tantermei nem állanak rendelkezésünkre s így csak a magánházakra vagyunk szorítottak. Így most is, a rom. kath. lelkes jószívűségéből jöhetünk össze a plébánián. Ezen estélyek színelőadások, szavlatok, dalénekek, monológok előadásával kapcsolatosan tartatnak. Ezen programot kiegészíti Szász Árpád egyetemesi hallgató „bonczhidai fényképek” című előadásaival.

A szereplők: Kelemen Pál, Enyedi György, Fülöp Mariska, Lovász Mariska és Erzs, Fülöp Ferenczné, Szász Árpád és Mihály Böske, kik

mindannyian kellő előkészültséggel lépnek a közönség elő.

Ezen thea estélyeknek célja az, hogy szívet, lelket nemesítsenek, erőtöcsöket javítsanak, melyekre oly nagy szükség van, épen azért a közvélemény azt kívánja, hogy olyan színdarabokat és előadásokat vigyenek a közönség elé, melyek ezen célnak megfelelnek. A megcsalt férj és ehhez hasonló nem nemesítenek és nem javítanak. E tekintetben forduljanak a „Magyar Nép” szerkesztőségéhez és az megadja a helyes irányt.

Vigyáznunk kell az olyan előadási tárgyakra is, miat a „bonczhidai fényképek” nehogy többet ártsanak, mint használjanak.

A thea estélyekből befolyó jövedelem a rom. kath. templom felsegélyezésére fordítatik. Az estélyeken vallás és nemzetiség különbség nélkül megjelennek az intelligens elemek, ami szép példáját mutatja Bonczhidán a vallási felekezeti türelmességnek és a nemzetiségi békének egyetértésnek és szeretetnek. Bonczhidán ez így volt emberemlékezet óta. Vajha így lenne mindenütt!

Egy szép siker nehéz akadályokon át. Az *ikafalvi* ifjúság 1925 dec. 31 én a „Piros bugyefárás” c. népszínmű előadásával ismét megmutatta, hogy van magyar szíve, magyar lelkesedése s az önmaga művelődésért és egyháza támogatásáért kész örömmel áldozni időt, munkát, fáradságot. Sem a munkában való összetartását, sem a sikerbe vetett bizodalmit nem törte meg az engedély kieszközléséért való sok küszködés és anyagi áldozat s ennek köszönhető, hogy bár az előadásra az engedélyt az utolsó napokban kapta meg, az mégis minden tekintetben fényesen sikerült. Az estély tiszta jövedelme 4000 L., mely összeget az ifjúság a ref. egyháznak adott át, felerészben harangra, felerészben iskolatépési alapra. A közelmúltban, ezzel az összeggel, 7000 L.-t kapott az egyház az ifjúságtól. Elismerésünk és hálaköszönetünk kifejezéséeként álljon itt a 4000 leit adományozó ifjúság névsora: Fetés Gábor, Léva Mária, Dénes Irma, Mátis Rozália, Bakcsy István ref. tanító, Kölönte Ferenc, Fetés Bálint, Török Rafael, Mátis Béla, Fetés Dénes, Gál András, Dénes Gábor, Mátyás Sándor, Lukács József, Málnási Béla, László Péter, Dénes Ilona, Gál Etelka, Dezső Gyula, Pánczél Katalin, Pánczél Borbála.

A magyarszovátai Dávid Ferenc egyesület ifjúsága karácsony másodnapján este színelőadással kapcsolatos

táncmulatságot rendezett az unitárius felekezeti iskola helyiségeiben. A műkedvelő falusi ifjúság ez alkalommal Géczy István „Gyimesi vadvirág” c. 3 felv. népszínművét adta elő dicséretreméltó alakítással és olyan általános érdeklődés közepette, hogy az iskola tágas termé a közönséget egyszerűre be nem fogadhatta s így azok részére, akik az előadást nézhatték meg, szíveszter estéjén újból elő kellett adni a színdarabot. Ez a nem remélt érdeklődés már magában véve is szép jutalom a részvevő ifjúság fáradozásáért és nemes törekvéseiért, mindazonáltal elismerésünk kifejezése képen, követendő példa gyanánt ide írjuk a szereplő ifjak neveit, kik minnannyian érdemesek arra, hogy nevük megörökíttessék: Dombi István, Székely Kati, Székely Márton, Bodor Erzs, ifj. Csete Jánosné, Benczédi Márton, ifj. Csete G. János, Székely Erzs, Barra Jenő, Biró István, Bodor Anikó, Bodor Árpád, Biró Sándor, Szigeti Anikó, Bodor György, Bodor Márton, Csete György, Csete János, Szigeti Róza, Csete Zsuzsa, Biró János. A betanítás és a rendezés fáradságos munkáját *Benczédi Márton* kántortanító végezte dicséretes buzgósággal és türelemmel. A mulatság mintegy 3000 leit tiszta jövedelmet hozott az isk. hármónia-alapra.

Akik szórakozni tudnak a maguk erején. A háromszékmegyei Árkos község jó idő óta előljár a művelődés munkájában. Egyike azoknak a községeknek, amelyekben a népművelési egyesületek nemcsak névleg vannak meg, hanem valósággal nélkülözhetetlen szervei a lakosság életének. Árkosnak kiváló dalárdája van, jobbnál-jobb műkedvelői előadásokban van alkalma gyönyörködni, sőt ujabban vonós zenekari is szervezett, amelynek tagjai, három tagon kívül, a falu derék ifjúságából, gazdáiból telnek ki. Ezek a szervezetek egymást kölcsönösen támogatják s ma már ott tartunk, hogy a tánczenét is maguk szolgáltatták mulatságaikon. — Legutóbb a dalárda Kálnokon szerepelt egy műsoros estély rendezésével. A tartalmas műsort itt közöljük: 1. Nyitány. Játsza a dalárda zenekara. 2. Szaval Veress Sándor. 3. Táncos Feri fogsága. Előadják: Barabás Zoltán, Sztójka Sándor, Veress Sándor, Gyulai Kálmán, Kiss Klára, Veress Ilona, Gyöngyösi Irén. 4. Kurucdalokat énekel a dalárda. 5. Monológot ad elő Út Lenke. 6. Borura derű. Előadják: Út András, Kiss Klára. 7. Népdalokat énekel a dalárda. 8. Politika. Előadják: Balogh

*Kelemen, Csáki Irma. 9. Pesti nagysága meg a székely asszony. Előadják: Gyöngyösi Emma, Nyerges Ilona. 10. Bortal. Éneklő a dalárda.

Oltáregyleti kiállítás Maroshévízen. A maroshévízi róm. kath. Oltáregylet az Urmánczy-kastély nagy fogadótermében igen fényesen sikerült ünnepi kiállítást rendezett kézimunkákból, karácsonyfadíszekből és játékokból. A vásár jellegével bíró kiállításnak igen sok látogatója volt. A kiállított szoboroknál szoborok, kézimunkák, dísz tárgyak, gyermekbábok, diszek és játékok már az első napon csaknem mind elkelték. A belépti díjakból és a kiállítók által az oltáregyletnek felajánlott százalékokból 11,732 lei tiszta jövedelme maradt a szép fejlődésnek indult Oltáregyletnek. A szép kiállításért a köszönet elsősorban Urmánczy Jeromosné elnököt illeti, ki nemcsak kastélyát átengedte ez alkalomra, de legtöbb tárgyat is állított ki és a rendezés terhes munkáját is magára vállalta. Az oltáregylet ezen kiállítást a következő években is meg fogja ismételni.

**Köhögésnél,
hurutnál,
tüdő-
gyengeségnél**

enyhülést és gyógyulást,
étvágyat és erőt hoz a

SIROMALT,

melynek gyógyszeranyagait a világ legelső és
leghíresebb orvosai rendelkezik.
Minden gyógyszerárban kapható.
Kérjen oktató füzetet, tüdőgyengeségben
személyes számára.

„BEA” Krayer Laboratóriumtól Timisoara

MEZŐGAZDASÁG.

A borzderes faj tenyésztéséről.

A törvényes rendelkezések a tenyésztés céljait szolgáló szarvasmarha állományunknak (birkák és tehén) külföldre való szállítását megnehezítik, sőt részben kizárják. Saját érdekében álló kötelessége tehát gazdaközönségünknek, hogy olyan szarvasmarha-fajtát tenyesszen, mely a belföldi forgalomban is legelőnyösebben értékesíthető.

Régi kísérletek eredménye.

A magyar kormány 25 év alatt több helyen kísérletezett Svájcban eredő *borzderes* szarvasmarha meghonosításával, melyek részben alGANI, részben montafoni néven váltak ismeretessé. A több helyen tartott kísérletek eredményeként állíthatom, hogy az importált borzderesnek az éghajlalt és legelőviszonyok következtében *Máramarosvármegye lett második hazája*. De igen jól beválik mindenütt ezen tejhozam és minőségre elsőrangú szarvasmarha faj azon magasabban fekvő vidékeken, ahol az ugynevezett tavaszi legelő gazdálkodás kultiválható.

A borzderes tenyészállatok kelendősége.

Nem lesz érdektelen szűkebb körök hazánk gazdaközönségének figyelmét a borzderes fajra felhívni akkor, amikor csonka Máramaros területéről (3¹/₂ járás) egy év alatt részben a Regátba, részben Ausztria, Török és Görögországokba kb. 300 drb. tehén 60 drb. bika és 110 drb. borju került kivételre mintegy 6 millió lej értékben. Moldova szarvasmarha állományának feljavítására pedig a jövő évben kb. 300 tenyészbikának kiszállítását vették tervbe. Egy tehén átlag vételára 15 ezer lej egy bikáé pedig 17 ezer lejre tehető.

A borzderes faj iránti fokozatos érdeklődés vonja maga után a kormányban azon feltétlenül üdvös intézkedését, hogy a múlt évben 7 drb., a folyó évben 9 drb. tenyészbikát importáltatott a svájci Sveyz, Rateswill cantonokból átlag 80 ezer lej drb. kenti vételárban és e célra 4 millió lej kamatmentes kölcsönt folyosított a vármegye részére. Ezen intézkedés pótolni igyekszik azon 9 éves hiányt, mely fennállott az által, hogy ezen időn belül a behozatalt nélkülöztük.

A faj fejlődésilehetősége Mielőtt ma már Svájcban borzderes (Braunvich) gyűjtőnév alá von szarvasmarha-fajtának előnyeire részmutatnék, közlöm az 1923. évben Milanóban megtartott nemzetközi állatkiállítás borzderes fajtájú tehénnyertesének hatalmas méreteit, melyek élénken megcáfolják a szimentáli faj barátjainak „lekicsinylő gáncsoskodásait.

Az u. n. tej-typusu díjnyertes tehén méretei:

1. magasság 136.5 cm. 2. gerinc közép magasság 137 cm. 3. keresztcsontmagasság 140 cm. 4. testhossz 172 cm. 5. mellmagasság 47.5 cm. 6. felkarbőség 20 cm. 7. egész mellbőség 103 cm. 8. fejhossz órról szarv kezdetéig 45 cm. 9. homlok szélesség 22 cm. Svájc minden kantonjában évről évre tartott tenyészállatkiállítások nemes versenyre serkentik a 2 állam minden gazdáját. Megemlítésre érdemesnek találom, hogy Kanton Schwitzban 1924-ben megtartott tenyészállatkiállításán 1. díjjal kitüntetett borzderes tehén 420 ezer frankért azaz 420 ezer lejjel el. Tenyészbikák bevásárlásának kiküldött bizottságnak házigazdái. Búrghi Arth községbeli lakos, mászóvő boldog meglepetéssel vette rált a szerencsés és „olcsó” vételéről. Hiába keres a gazda kutató szem ez ország tankás vidékein buzaterméstáblákat, midőn a tenyésztő itt már fél éves bikaborjáért olyan árat kap, mely öt hold föld buzatermésének felel meg. Nemcsoda az sem, hogy huszfogyasztása ugyszólván zárólag más országokból bevitt vág (hízott) állatokból kerül ki mert drb. 1 éves bikaborju árán 4 drb. hízott ökör hozható be az országba. Ezen a szembeötölté tételen mutatják legfényesebben a fajmarha tartásának határtalan előnye.

A svájci gazda van olyan üzlettember, mint a milyen hazafi. Nem is volnának azok a rendkívül szigorú törvényben szabályozott állati tilalmak, ha a tenyészállatok törzskönyvezése nem lenne olyan szigorúsággal keresztülhajtva, mint akkor sem válna meg csak óriási áron egyes kiváló egyedétől, melyek a múlt évi méltán a nemzeti vagyon egy részének tekint.

A ma Schwizi kantonjából importált borzderes marha kétségtelesen a régi alGANI és monteforninak hatalmas termetű szimenthalival való kértésztése. Ez magyarázza meg főként a mell- és keresztcsont magasságnak a régi alGANIhoz viszonyított föltűnő nagy méreteit. A sz

Olvassa el és jól őrizze meg!

A „Magyar Nép” Könyv-árjegyzéke

Ol a szórakoztató, hasznos és jó könyvekről, melyeket előfizetőink a „Magyar Nép” Kiadóhivatala útján Cluj—Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. sz.) kedvezményes áron rendelhetnek meg. Minden könyv után négyféle ár van feltüntetve, melyek közül

- 1. ár a könyv bolti ára, ha előfizetőnk itt nálunk személyesen veszi meg a könyvet;
- 2. ár a könyv ára a pénz előzetes beküldése és egyszerű postai küldés mellett, amikor is a könyv megérkezéseért felelősséget nem vállalunk;
- 3. ár a könyv ára a pénz előzetes beküldése mellett ajánlott és felelős postai küldéssel;
- 4. ár a könyv ára, ha utánvétellel küldjük meg.

I.

A „Magyar Nép” Könyvtára.

Szerkesztik: Gyallay Domokos és Petres Kálmán.

A „Magyar nép” olvasóközönségének mulattatására és ismereteinek bővítésére jelenik meg. E könyv olcsó áron, csinos kiállításban a magyar irodalom fejlődését, a hasznos és szükséges ismereteknek bővebb tárházát fogják az olvasókkal megismertetni. A könyvörkődte, okulást nyújtó könyvek lesznek ezek, amik pedig valóságos kis könyvtár annak a polcán, amilyeneként a megjelenő köteteket megszerzi.

addig megjelentek és megrendelhetők:

- 1. sz. Dr. Rajka László: Szavalo-
könyv. II. kiadás — — — — 15, 16, 22, 25
- 2. sz. Dr. György Lajos: História
könyvecske — — — — — 15, 16, 22, 25
- 3. sz. Dr. Csüry Bálint: Vöfély
könyv — — — — — 15, 16, 22, 25
- 4. sz. Abonyi—Rass: A betyár
kendője — — — — — Kifogyott.
- 5. sz. Egy mérnök: A földmérés
kis könyve — — — — — 15, 16, 22, 25

- 7. sz. Dr. Kristóf György: Bokréta
Jókai Mór műveiből — — — — 15, 16, 22, 25
- 8—9. sz. Benedek Elek: Magyarok
története — — — — — 25, 26, 32, 35
- 10—11. sz. Valló—Török: A méh-
tenyésztés vezérfonala — — — 25, 26, 32, 35
- 12—13. sz. Dr. Kántor Lajos: Mű-
kedvelők színműtára — — — 25, 26, 32, 35

*Ugyanezek mind kötve is kaphatók,
s akkor az ár mindenütt 15 L-el több.*

Később megjelenő kötetek, amelyek most készülnek: Dr. Balogh Ernő: A föld köppenyege (a légköri tűnemények tudományos magyarázata); Nemes Elemér: Magyar daloskönyv; Dr. Kiss Ernő: Gróf Széchenyi István életrajza; Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák; Lampérth Géza: Elbeszélések stb.

II.

A Minerva Könyvtár.

Szerkesztik: Tavasz Sándor és Rass Károly.

A Minerva részvénytársaság kulturális hivatásának érdekében a fenti cím alatt új vállalatot indított meg. A vállalat célja: izléses kiállításban olyan könyvecskéket adni a közönség kezébe, amelyek alkalmasak az általános tudományos, történelmi és világnézeti kérdéseket szélesíteni és mélyíteni, másfelől pedig kisebb műveltségű és klasszikus értékű szépirodalmi alkotások közzétételére és művészi izlést nemesíteni. Ebből a célból a legjobb magyar tudósokat, művészi erejű fordítókat szorgalmatjuk meg és állítjuk ez új vállalat barázdá szolgálatába.

addig megjelentek és megrendelhetők:

- Dr. Tavasz Sándor: Apáczai
Cseri János személyisége és
világnézete — — — — — 15, 16, 22, 25

- 2. sz. Tulogdy János: Erdély ge-
ológiája — — — — — 15, 16, 22, 25
- 3. sz. Kelemen Lajos: Hermányi
Dienes József emlékiratai — 15, 16, 22, 25

Később megjelenő kötetek, amelyek most készülnek: Dr. György Lajos: A magyar nyelv és stílus szépségei és követelményei; Kelemen Lajos: Rettegi György emlékiratai (1750—1767); Dr. Makkai Sándor: Az irodalmi alkotások kis esztetikája; Széll Kálmán: A fizika legújabb kérdései; Kelemen Lajos: Erdélyi udvarházak, várak és templomok; Dr. Varga Béla: A logikus gondolkodás legfőbb követelményei; Dr. Imre Lajos: Két erdélyi kulturhős (Bod Péter és Mikó Imre); Rass Károly: A világirodalom kis tükré; Dr. Tavasz Sándor: A filozófiai gondolkodás főirányai; Dr. Széll Kálmán: A rádió, stb.

III.

A Magyar Ifjuság Könyvtára.

Szerkesztik: Dr. Rajka László és Dr. Imre Lajos.

E könyvtár kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteteit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat e kötetek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott.

Eddig megjelentek és megrendelhetőek:

1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés — — — — — 15, 16, 22, 25

- 2—3. sz. Benedek Elek: Gyermekszínház (19 darab) — — — 25, 26,
4—5. sz. A. Conan Doyle: Tűzkörüli történetek — — — — — 25, 26.
6. sz. Récsei Ede: Az ifju Jókai (szindarab) — — — — — 15, 16,

Később megjelenő kötetek, amelyek készülnek: Storm Tivadar: Bábjátékos Pali; Mann F. P.: Li Fan bosszúja; May Károly: A szemű; Defoe Dániel: Robinson Cruose stb.

IV.

Pásztortűz Könyvtár.

Szerkeszti: Dr. György Lajos.

Ez a könyvtár az erdélyi, csehszlovákiai, magyarországi és a nyugati irodalmak javatermését fogja közvetíteni a magyar olvasóközönséghez évenként 10 kötetben, kötetenként 10—15 iv terjedelemben, csinos és izléses nyomdai kivitelben. A 10 kötetből álló első sorozat füzve a „Magyar Nép” előfizetőinek 600 Leu, kötve 900 Leu, amely összeg 6 illetve 9 hónap alatt 100—100 Leus részletekben is törleszhető.

A sorozat egyes kötetei, melyek közül az 1—5 sorszám alattiak már megjelentek, a többiek pedig fokozatosan sajtó alá kerülnek:

- 1—2. sz. P. Gulácsi Irén: *Fergeteg. (Regény);*
3. sz. Makkai Sándor: *Megszólalnak a kövek.*
Elbeszélések;

4. sz. Balogh Endre: *Mesét írok neked* beszélések;
5. sz. Kosáryné Réz Lola: *A pápaszem.* Regény;
6. sz. Komáromi János: *Régi legények* beszélések;
7. sz. Szabó Mária: *Magamtól—másoktól* beszélések;
8. sz. Henry Bordeaux: *Test és lélek.* Regény franciából;
9. sz. Gyallay Domokos: *Vaskenyéren.* Regény;
10. sz. Siklóssy László dr.: *Gyorskocsin* Erdélyben. Kulturhistóriai cikkek.

A már elkészült kötetek az egész sorozat rendelése és havi 100 Leues fizetési kötelezettség vállalása és az első részlet beküldése mellett átve-

V.

Az előbbi könyvtár-sorozatokon kívül álló, a Minerva R. által kiadott vagy bizományában kezelt egyéb könyvek.

1. Reményik Sándor: <i>Egy eszme indul</i> (versek) — — — — —	130, 131, 137, 140
2. Olosz Lajos: <i>Gladiátorarc</i> (versek)	40, 41, 47, 50
3. Szabolcska Mihály: <i>Eszmények</i> — álmok (versek) — — — —	30, 31, 37, 40
4. Áprily Lajos: <i>Falusi elégia.</i> II. kiadás (versek) — — — — —	30, 31, 37, 40
5. Arany János: <i>Toldi.</i> Magyarázta Dr. Kiss Ernő — — — — —	15, 16, 22, 25
6. Tompa László: <i>Erdély hegyei között</i> (versek) — — — — —	20, 21, 27, 30
7. Balogh Endre: <i>Hajótöröltek</i> (Kis regények) — — — — —	50, 51, 57, 60
8. Berde Mária: <i>Vizen hold</i> — —	30, 31, 37, 40
9. Gyallay Domokos: <i>Föld népe</i>	60, 61, 67, 70
10. Kovács Dezső: <i>Apostolok és csavargók</i> — — — — —	40, 41, 47, 50
11. Biró Venczel: <i>Erdély követei a portán</i> — — — — —	50, 51, 57, 60
12. Dienes Jenő: <i>Nagyenyedi diákélet</i> — — — — —	70, 71, 77, 80
13. Imets Béla: <i>Havasalji csokros rózsa</i> — — — — —	50, 51, 57, 60
14. Lovassy Andor: <i>A bihariak</i> —	30, 31, 37, 40
15. S. Nagy László: <i>Jókai novellák</i>	30, 31, 37, 40
16. Nyíró József: <i>Jézusfaragó ember</i>	90, 91, 97, 100
17. Dr. Bitay Arpád: <i>A román irodalomtörténet összefoglaló áttekintése</i> (magyarul) — — —	40, 41, 47
18. Dr. Borbély István: <i>A magyar irodalom története.</i> I—II. kötet	200, 202, 210
19. Dr. György Lajos: <i>A magyar időszaki sajtó öt esztendeje</i> —	20, 21, 27
20. Dr. György Lajos: <i>Magyar elemek a világirodalomban</i> — —	30, 31, 37
21. Dr. György Lajos: <i>A kolozsvári Szent Mihály egyház</i> —	20, 21, 27
22. Dr. György Lajos: <i>1924-es Pásztortűz Almanach</i> — — — —	100, 101, 107
23. Dr. Kis Elek unit. theol. tanár: <i>Az isteni törvény útja</i> — —	200, 201, 207
23/a Dr. Kiss Elek: <i>Buddhizmus és Kereszténység</i> — — — —	135, 137, 143
23/b Dr. Kiss Elek: <i>A kereszténység helye a világ vallásai között</i>	40, 41, 47
23/c Dr. Kiss Elek: <i>Az értelmi és erkölcsi nevelés viszonya</i> —	200, 201, 207
23/d Dr. Kiss Elek: <i>Forgácsok angliai utamból</i> — — — —	5, 6
24. Dr. Köszter Arthur: <i>Erdélyi turista kalauz</i> — — — —	30, 31, 37, 40, 46, 52, 58, 64, 70, 76, 82, 88, 94, 100

Dr. Kristóf György: Petőfi és Madách — — — — —	50, 51, 57, 60
Dr. Kristóf György: Jókai Mór élete és művei — — — — —	40, 41, 47, 50
Dr. Kristóf György: Az erdélyi magyar irodalom múltja és jövője — — — — —	130, 131, 137, 140
Dr. Kristóf György: Jókai utja Erdélyben — — — — —	40, 41, 47, 50
Cs. Lázár László: Egy természettörvény és az emberiség jövője — — — — —	30, 31, 37, 40
Olasz Péter S. I.: Világpróbák és a modern természet-tudomány — — — — —	40, 41, 47, 50
Dr. Tavaszy Sándor: A jelenkor szellemi válsága — — — — —	25, 26, 32, 35
Dr. Temesváry János: Erdély középkori püspökei — — — — —	200, 201, 207, 210
Az erdélyi katolicizmus múltja és jelene — — — — —	300, 301, 307, 310
Orday József: A közgazdaságtan és szociológia vázlata — — — — —	15, 16, 22, 25
Lakner Ernő: Lelki harmat, róm. kath. ima- és énekeskönyv (kötve) — — — — —	30, 31, 37, 40
Szentábrahám: Unitárius imakönyv (kötve) — — — — —	60, 61, 67, 70
Vári Albert: Imádságos könyv (unit.) füzve — — — — —	35, 36, 42, 45
Kötve — — — — —	60, 61, 67, 70
Diszesebb kötésben minőség szerint — — — — —	135—180
"Maradj velem" ref. imakönyv fél vászonba kötve — — — — —	60, 61, 67, 70
egész vászonba kötve — — — — —	80, 81, 87, 90
Benkő Anna: Gyermekekversek. Képeskönyv 4—8 éves gyermekeknek (kötve) — — — — —	50, 51, 57, 60
Dienes Jenő: Magduska meséskönyve (kötve) — — — — —	70, 71, 77, 80
Holstein Mária: Katóka utazásai gyermekmesék (kötve) — — — — —	30, 31, 37, 40
Matossy—Tóth: Körbe körénk gyermekek, képes gyermekmesék (kötve) — — — — —	50, 51, 57, 60
Szabó István Andor: A kis gentleman — — — — —	15, 16, 22, 25
Andrássy: Román—magyar szótár I. füzve — — — — —	60, 61, 67, 70
Kötve — — — — —	80, 81, 87, 90

44. Andrássy: Magyar—román szótár II. füzve — — — — —	80, 81, 87, 90
kötve — — — — —	100, 101, 107, 110
45. Andrássy: Az I. és II. rész egybekötve — — — — —	170, 172, 180, 185
46. Ioanovici Gh.: Román—magyar társalgó könyv — — — — —	25, 26, 32, 35
47. P. Kiss József S. I.: A kereszt apródjai — — — — —	15, 16, 22, 25
48. Farkas Gyula: Forrongó lelkek — — — — —	40, 41, 47, 50
49. Petőfi Sándor: Tündéralom. Bolond Istók — — — — —	12, 13, 19, 22
50. Radványi Kálmán: Horogh István et comp — — — — —	18, 19, 25, 28
51. Vörösmarty, az ember — — — — —	12, 13, 19, 22
52. A ma magyar költői (versek) — — — — —	18, 19, 25, 28
53. Bárd Oszkár: Taposómalom — — — — —	50, 51, 57, 60
54. Dr. Bartók György: Kant — — — — —	90, 92, 97, 100
55. Dr. Imre Lajos: A falu művelődése — — — — —	40, 41, 47, 50
56. Kovács Dezső: Ballag már a vén diák — — — — —	10, 11, 17, 20
57. Dr. Makkai Sándor: Élet fejlődeme — — — — —	50, 51, 57, 60
58. Dr. Makkai Sándor: Zörgesetek és megnyitások néktek (ref. egyházi beszédek) — — — — —	180, 182, 189, 200
59. Dr. Makkai Sándor: Az erdélyi ref. egyházi irodalom — — — — —	25, 26, 32, 35
60. Dr. Tavaszy Sándor: Világnézet kérdések — — — — —	120, 122, 128, 135
61. Vásárhelyi János: Bizonyágtétel — — — — —	220, 224, 230, 240
62. Muzsnay László: Életnek beszéde — — — — —	70, 72, 77, 80
63. Dr. Ravasz László: Az emberélet útjának felén — — — — —	180, 182, 194, 200

Cserkészkönyvek:

64. Sztrilich Pál: Tábori munkák — — — — —	15, 16, 22, 25
65. Mócsi—Sztrilich: Cserkész segítség nyújtás — — — — —	12, 13, 19, 22
66. Farkas Gyula: A tábortűz tüzen — — — — —	15, 16, 22, 25
67. Gerő László: Térképismeretek — — — — —	15, 16, 22, 25
68. Buczkó Emil: Törvény magyarázat — — — — —	15, 16, 22, 25
69. Scherer Lajos: A próbaidős cserkész — — — — —	12, 13, 19, 22
70. Scherer Lajos: Cserkészek könyve — — — — —	15, 16, 22, 25
71. P. Olasz Péter S. I. Ezeremester — — — — —	15, 16, 22, 25
72. Dr. György Lajos: Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája — — — — —	50, 51, 57, 60

VI.

Műszaki könyvtár.

Sztyipán: A bádigos — — — — —	85, 86, 92, 95	9. Szerényi: Mértékek és súlyok — — — — —	25, 26, 32, 35
Salog A: Diesel gépek kezelése és karbantartása — — — — —	95, 96, 102, 105	10. Barna G.: Vas- és fémipari kézikönyv — — — — —	155, 156, 162, 165
Meyer: Számítási táblázat — — — — —	35, 36, 42, 45	11. Bozóky I: Lokomobilok — — — — —	135, 136, 142, 145
Barna G. Csavarmeneivágás — — — — —	75, 76, 82, 85	12. Lener Ö: Cséplőgépek — — — — —	75, 76, 82, 85
Prohászka: Vasipari szerszámok I. — — — — —	115, 116, 122, 125	13. Beretvás A: Szívógázmotorok — — — — —	95, 96, 102, 195
Lusker: Vasipari szerszámok III. — — — — —	55, 56, 62, 65	14. Péter I: Vas- és acélöntő — — — — —	95, 96, 102, 105
László A: A főtárlató utja — — — — —	25, 26, 32, 35	15. Kink—Mihályi: Autójavítás kézikönyve — — — — —	75, 76, 82, 85
Moszpodár: A telefon — — — — —	25, 26, 32, 35	16. Raffay L: Faipari szerkezettan I/II — — — — —	155, 156, 162, 165

17. Barna G: Köszörlés, furás és marás esztergapadon — — —	75, 76, 82, 85
18. Schächter: A motorkerék I/II.	255, 256, 262, 265
19. Boldizsár: Esztergályosok és marások kézikönyve — — —	115, 116, 122, 125
20. Barna G: Szerelők és lakatosok kézikönyve — — — —	355, 356, 362, 365
21. Mihályi E: A motorkerékpár —	155, 156, 162, 165
22. Prohászka: Csavartábla — —	35, 36, 42, 45
23. Balog A: Diesel gépek szerkezete, működése — — — —	95, 96, 102, 105
24. Bossányi I: Építészeti alaktan	115, 116, 122, 125
25. Balog A: Gázgépek működése	45, 46, 52, 55
26. Hollerung: Mesterséges hűtés és jéggyártás — — — —	85, 86, 92, 95
27. Groferik: Építőipari anyagtan	55, 56, 62, 65
28. Salzoviczky: Gőzturbinák —	115, 116, 122, 125
29. Kálmán M: A központi szesz-főződékek kézikönyve — — —	75, 76, 82, 85
30. Berrmann: A tökéletes hegesztés	15, 16, 22, 25
31. Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek — — — —	75, 76, 82, 85
32. Morva R: Villamosság a gyakorlatban — — — —	45, 46, 52, 55
33. Morva R: A telefon szerelése, kezelése és javítása — — —	45, 46, 52, 55
34. Morva R: A villamos motorok szerkezete, működése — —	45, 46,
35. Morva R: Cséplőgépek szerkezetének ismertetése — —	80, 81,
36. Morva R: Kézikönyv az össz. gőzkazánok kezeléséről — —	125, 126, 1
37. Morva R: Motorok szerkezete és kezelése — — — —	125, 126, 1
38. Morva R: Kézikönyv az össz. stabil és hajógőzgépek—gőzturbinák kezeléséről — — —	80, 81,
39. Morva R: Kézikönyv a lokomobil gőzgépek és uti mozdonyokhoz	60, 61,
40. Morva R: Magas feszültségű villamosáramok ismertetése —	80, 81,
41. Göndör L: Gyorsfutású benzínmotorok — — — — —	155, 156, 1
42. Naszályi: A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati könyve	175, 176, 1
43. Sávoly M: A gőzmozdony —	220, 221, 2
44. Hinsenkampf B: Elemi műszaki mechanika — — — — —	230, 231, 2
45. Mende I: A rádió telegráf és rádió telefon — — — — —	215, 216, 2
46. Horváth L: A rádió amateur	155, 156, 1
47. Adorján P: Rádió ABC — —	35, 36,

Cluj—Kolozsvárt, 1926. évi február havában.

BCU Cluj / Central University of Cluj
A „Magyar Nép” Kiadóhivatal
 Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz. Unitárius Koll.

Mutassa meg minden ismerősének és barátjának!

vós, jó tejelő, igénytelen kis testű alganí szarvasmarha-faj a keresztezés folytán átalakított egy munkára, hizlálásra és tejjre egyaránt alkalmas borzderes fajú, mely az alganí jó tulajdonságai mellett a szimentháli faj nagyságát örökölte. Ez a magyarizata az újabb importokban előforduló fehér-tarkításnak és az utódokban elég gyakori fehérszínt visszaütések elűntetésének ideje a tapasztalatok szerint egy évtizedre tehető a 8—10-ik generáció már ment minden visszaütéstől.

A svájci példából, de saját tapasztalataimból is egész határozottan állíthatom, hogy más faj (riska, moldovai szürke prizgani) marhafajtával szemben is oly erős az átöröklési képessége a borzderesnek, hogy a 3—4 generációnál a „visszaütés” csak nyomokban (kis fehér foltokban) mutatkozik.

A tenyésztések sorozatos beszerzése nemcsak akkor szükséges, ha más marhafajtákat borzderessé akarjuk átalakítani, de egy fennálló, tiszta borzderes faj vér-felírrítésénél is. Jelen sorok írója 25 év óta kulturált, belterjesnek mondható alganí tehénészeténél azt a tényt tapasztalta, hogy a legjobb fejős egyedek kiválasztása után olyan olyan fejősteheken vannak ugyan, melyeknek tejhozam maximuma naponkénti 25—26 liter is eléri tisztán széna és sarjuval való takarmányozás mellett, de elődelknél kisebbre nőnek és szaruhártyájuk elfinomodásánál fogva szarvuk könnyen törik.

Nagy előnye a Máramarosban meghonosult fajnak, hogy az üsző 2 éves korában felfolyalva mint 1-ső borjas tehén átlag 8—12 liter, mint 2-od borjas tehén átlag 12—14 liter, mint 3 ad borjas tehén átlag 16—20 liter tejet ad *abrakolás nélküli* takarmányozás mellett.

Nem ritka az olyan példány sem, melynek hasonló takarmányozás mellett 3-ad, 4-ed borjas korában naponkénti tejhozama 28—30 liter és a mi legfontosabb 3,5%—4,5% zsirtartalommal, mely hasonló tejhozam más fajoknál ritkán mutatható ki. E mellett a tejelési időszak mindig hosszabb bármely más faj szarvasmarhánál. Míg a prizgani, szimentháli tehénknél a tejelési idő átlag 5—7 hónap, addig a borzderesnél minimum 8 hónap, de sokszor 9 hónapra is tehető. A tejelési idő tekintetében a rekordot egy máramarosszigeti gazda tehene tartotta, mely 14 évig adott tejet anélkül, hogy első borja után több borja lett volna.

Előnye a borzderesnek, hogy

ugyanolyan méretű magyar faj marhánál kb. $\frac{1}{3}$ résszel sulyosabb mivel husa tömöttebb, teltebb. A gümőkorról szemben való ellentálló képességét mi sem igazolja jobban, mint hogy az itteni vágóhídon történt megállapítás szerint 7 év óta e fajból egyetlen egy gümőkörös marha sem találtott.

Mik a borzderes életfeltételei?

Végül a már említett rendkívüli kereslettel szemben a már érintett kis igényűsége folytán majdnem olyan szerepet tölt be, mint szegény ember kecskéje. Azon gazdának tehát, kinek *magasabb fekvésű, havas-jellegű* legelőterülete van, kinek gazdálkodási lehetőségei nem engedik meg, vagy költségessé teszik állattállományának abrakolását, mesterséges takarmányozását, annak nyugodt lélekkel ajánlhatom ezen külsőleg is igen szép és hozamban elsőrendű fajnak tenyésztését. A sik, mélyfekvésű helyen gazdálkodóknak hozzám intézendő kérdésükkel szemben az lenne a válaszom, amit a gróf ispánja adott gazdájának midőn az Svájból hozott borzderes teheneit marosmenti sik birtokán napról-napra csenevészebbnek látva gazdatiszját emiatt kérdőre vonta: „Adhatunk mi ezeknek méltóságos uram, lóhere salátát abrakkal garnérozva, mit érünk mi vele, ha nem hoztuk el velük a svájci hegyeket.”

Dr. Székely Ákos.

Sertés kivitelünk nem bírja a lengyelversenyt. Ausztriában, Csehországban vállalt kötelezettségeinknek sertéskereskedőink a lengyel verseny miatt csak százezrekre menő veszteséggel tehetnek eleget. A lengyel kormány vámmentességet biztosított sertés kivitelének, míg Románia magas vámmal terheli. Sok kereskedő, hogy kevesebbet fizessen rá lekötött üzletére, külföldön vásárolja meg az árút; ez esetben nemcsak szállítási költségekből takarít meg valamit, hanem a magas vámot sem kell fizetnie.

Törvényjavaslat a gabona egyetemes osztályozásáról. A kereskedelemügyi miniszterium törvényjavaslatot nyújtott be a gabona kereskedelem szabályozásáról. A törvény a kivitelre szánt gabonát az e célra szervezett bizottságok osztályozzák. Ugyancsak osztályozás alá kerülnek a létesítendő közraktárakban elhelyezett gabonamennyiségek is. Ezek a raktárak az elraktározott készletek 75% ára kölcsönüket is fognak nyújtani. A rendelet célja az, hogy nagy távolságokra hosszú

útvonalak mellőzéseivel egyszerűen átutalható legyen a szállítandó mennyiség, vagyis az egyik raktárba betárolt II. osztályú buza helyett a másik raktárból I. osztályú buzát adjanak ki. A gazdák kedvetlenül fogadják ezt a törvényjavaslatot, amely nem korlátozza ugyan a gabona kereskedelmet, de nehézkessé teszi.

Milliók a méhészetből. Az *El-lenzék* című lap írja: Az idén augusztus hónapban az utóhordás alkalmával egy méhésznek 35 méhcsaládjával 25 mázsa mézet hordott be. A méznek kilogrammját 50 leuval számítva, az 125.000 lei bevételt jelent. Több értéket termeltek ennek a méhésznek a kis méhei ugyszólván egy hónap alatt mint amennyi fizetést ő kapott egész évi keserves munkája után. Sok gondos méhészművelettel menő értéket hordat így össze a kis méhekkel, amiből a közre is jelentékeny haszon származik. — A méhtenyésztés terjedése és magas színvonalra való emelése nemcsak magán-, hanem állami érdek is lévén, kívánatos volna, hogy az minél szélesebb rétegekben karoltassék fel. A méhtenyésztés elméleti és gyakorlati részét rövidre foglaltan, tudományosan alapon és népies módon ismerteti a „Magyar Nép” könyvtárában *Valló Árpád és Török Bálint* tollából most megjelent: A méhtenyésztés vezérfonala című, ábrákkal gazdagon díszített munka, mely a méhek szervezetét, családi életét, fajtáit, tenyésztési módjait a természetes és mesterséges raj készítését, gondozását, a kaptárak féleségeit, a különféle méhészeti eszközöket külön fejezetekben ismerteti. Megtanulhatjuk e könyvből hogyan kell szaporításra, mézeltetésre tenyészteni a méheket, hogyan gondozzuk őket télen, nyáron, mitől óvjuk, milyen ellenségei vannak a méheknek, mert bizony azok sem mentesek az állati és növényi ellenségek, betegségekétől. — A Méhtenyésztés vezérfonala megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalnál, vagy az Erdélyrészi Méhész Egyesületnél Kolozsváron. A másfél hónappal ezelőtt megjelent és nem remélt sikert elért műből már több ezer példány elfogyott, ami gazdasági szakkönyvnel szokatlan nagy példányszám, de bizonyítéka is egyúttal annak, hogy az emberek a kellemes mellett már a hasznos könyveket is szívesen forgatják.

Felhívás a baromfitenyésztő gazdák önséghez! A fajbaromfitenyésztés iránt ép oly meleg érdeklődés kezd megnyilvánulnia, mint méhészet iránt. Tekintettel a tenyésztések irántvaló nagy érdeklődésre, tisztelet-

tel kérjük a fajbaromfi tenyésztéssel foglalkozó gazdatársainkat, hogy címeiket valamint a fajbaromfitenyésztéssel foglalkozó ismerőseik címét az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalához (Kolozsvár, Attila-utca 10. sz.) bejelenteni sziveskedjenek.

Állatok csemegéje. Az igazi gazda szereti, sőt — akinek alkalma van rá — szinte dédalgeti állatait. Az rendjén is van, hogy féltő gondadal övezi körül drága jószágait, mert a szegény állat nem tud magán segíteni. A jó gazda ennek tudatában, mihelyt a sürgős mezei munkájától szabadul, mikor állatait télire beköti, főbb figyelmét, gondját azokra irányítja. Igyekszik minél alapesebb gondozással halmozni el a téli időben, annyira, hogy ilyenkor még (amint egyik vidéki kedveskedő szőlés szerint hallottam) „csamigázza” vagyis csemegézi is állatait. A téli abrakolás helyesen van alkalmazva, egyrészt, mert akkor több ideje van a gazdának az utánjárásra, mint nyáron, másrészt, mert különösen az igás állatnak szüksége van erőt gyűjteni össze a következő tavaszi és nyári munkához, mivel igaz az, hogy: „Késő a hegy alatt abrakolni”. Az abrakolásban azonban egy hiba szokott lenni. Ugyanis gazdáink szokása szerint az abrakolás rendszerint csak a téli időben történik s éppen akkor marad félbe, amikor a tavaszi munka eljöttével a gyűjtött erő felhasználása megkezdődik. Utánpótlásról ekkor csak a napi takarmányozásban, de abrakban nem történvén gondoskodás, a tavaszi munka végén, néha már a közepén odaveszett a téli befektetés s a munka tovább csak mandegél, de nem folyó vígan. A helyzet olyanforma, mintha a munka megkezdése előtt egy gépet jól befűtöttünk s mikor a legnagyobb munkaerőre felvitetük és dologhoz fogunk, azután rendszeres továbbfűtés helyett csak szirkotálgatjuk a tüzet s az mindjobban lankadva, a munka csak kocogva halad s nem gőzerővel. Így nagyjában kárbevész a megelőző tüfűtés befektetése is.

Az előzőleg felgyűjtött érték megmentésére és a munkafokozásra irányuló igyekezetemben helyesebbnek találnám gazdáink részére az abrakolás következő eljárását: Amennyi abrakot állataiknak szánnak, azt ne adják nagyobb adagokban és csak télen, mikor az állat úgy is pihen, tehát a rendes táplálkozással is gyűjt valamennyi erőt, hanem a naponta adni szánt abraknak csak egy részét adják oda. Egy más

körülmény is igazolja, hogy télen helyesebb az abrakot úgy beosztani, hogy abból nyárra is jusson. Pihenéskor a gyomor s általában a szervezet nem működik oly tevékenyen, mint munkaidején s ilyenkor nem is dolgozza fel oly alaposan a tápanyagot se, mint dologidőben. Ennélfogva a kellesténél több tápanyag jóformán csak átvándorol a szervezeten felhasználatlanul, míg ha apródonként juttatjuk oda, tökéletesebb feldolgozással életerőül raktározódik el s ezáltal a munka idejére munkatöbbletet is biztosíthatunk. A pihenés alatti túltáplálás inkább elhízást okoz és zsiranyagot halmoz fel, nem annyira munkaerőt, míg a munkaközeben való utánpótlás a felhasznált munkaerőt egészíti ki.

Még egy figyelemre érdemes körülményről akarok megemlékezni. Az abrakot jobb öröve adni, mint szemesen, még pedig azért, mert a mohó állat a szemes abrakot nem rágja jól meg s a félig-meddig rágott, sőt egészben lenyelt szem, csak épen átutazik az állaton: de nem használ neki, míg ha liszté őröljük és keveset adunk, azt lehető tökéletesen felhasználja a szervezet. Így többet takarítunk meg, mint amennyit őrlési vámul adunk. Használjuk fel okszerűen értékeinket! P. Zs.

A lóheremag kivételét meghosszabbították. A hivatalos lapban közölt minisztériumi határozat alapján a lóheremag kivételét március hó 1 ig meghosszabbították.

Bikavásár. Az évente szokásos tenyészvikavásár meg fog tartatni 1926 február hó 23-án Diószegen. Eladásra kerül körülbelül 100 darab fehér magyar és pirostarka tenyész-igazolvánnyal ellátott apaállat.

Állatarak.

Dicsőszentmárton. Jármos ökör 15—30.000 L. páronként. Fejős tehén 7—10.000, szopós borjú 800—1200, juh 400 L. darabonként. Hízott sertés 32—35, süldő 30—32 L. kg-ként élőszuliban. Szalonna 70, zsír 80 L. kg-ként.

Brassó. Ökör 20—24 L. kg-ként élőszuliban, igás ökör 7000—10.000 L. darabonként. Sertés 32—34 L. kg-ként élőszuliban. Ló 3—10000, luxus ló 14.000—20.000 Lei darabonként.

Terményárak.

Székelyudvarhely. Buza 120—145, rozs 100—110, árpa 85—90, tengeri 75—85, zab 45—55, burgonya 24—30 L. vékánként.

Dicsőszentmárton. Buza 120, kukorica 65—70, zab 35, árpa 60 Lei vékánként.

Kolozsvár. Buza 950—970, zab 540—560, takarmányárpa 500—520, rozs 640—650, kukorica 430—440, kendermag 650—680 L. mázsánként. Lóhere 40—55, lucerna 40—45 Lei kg-ként. **Örlemények:** Buzadara és 0 ás liszt 15.75 lei, főző 14.75 lei, 5-ös 13.75 lei, 7-es 10 lei. Takarmányliszt 4.50 lei, szitált kukoricaliszt 7.80 lei, szitálatlan 7 lei, kukoricadara 6 lei, árpadara 6.25 lei, fehérbab 7 lei, gránátbab 9 lei.

SZÖVETKEZET.

Alkalmazkodnunk kell a viszonyokhoz!

A Magyar Nép múlt évi 48-ik számában „A szövetkezeti ügy fejlődése Erdélyben” című cikk jelent meg dr. D. B. tollából. E cikk a szövetkezeti mozgalom erdélyi vonatkozásait tárgyalja és szomorúan állapítja meg, „hogy a szövetkezeti szellemnek erős csatákat kell vívni nem egy helyt az önzés és kapzsisággal. Így alakulnak át egyes szövetkezetek nyerészkedő takarékpénztárakká vagy bankokká.”

Tovább meg azt írja cikkíró, hogy „a szövetkezetek nem csupán a vagyongyűlésnek, hanem a nemesebb céloknek, az értelmi és szívbéli nemesebbülésnek kell, hogy forrásaik legyenek.”

Szép szavak, amelyek gondolásra készítetnek!

Ha megalakul egy hitelszövetkezet, első munkaköre a taggyűjtés. Itt kell igazán erős csatát vívnia a közömbösséggel, hogy megfelelő üzletrészalapot összehozni lehessen. Mert a mai anyagi világban hány olyan önzetlen gondolkodású ember akad, aki fölös pénzt üzletrészebe fektesse 5 százalékos kamatozással, illetőleg osztalékért, mikor — habár kockázatva! — a magánkölcson sokkal előnyösebb jövedelmezőséget ígér. Tehát mit tehet egyebet a Hitelszövetkezet — üzletrészek osztalékképpen igyekezik megközelíteni a mindennapi valót.

Ép így vagyunk a takarékbetétekkel is. A betétől vagy megkapja a szövetkezetből is a megfelelő százalékos hasznót, vagy — figyelembe véve a szinte állandósult pénztelenséget — kihasználva a mai helyzetet, fölös pénzt magánkölcsonként pen forgatja.

A Hitelszövetkezetnek főfeladata a hitelnyújtás és valószínűleg sokkal több szövetkezetnél nagyobb a kihelyezés, mint a betétállomány. És ha nem is bonyolít le takarékpénztárak, vagy bankok erejét meghaladó nagyobb kihelyezéseket, hanem a Szövetkezet alapszabálya szerinti körben mozog, akkor is legtöbb szövetkezetnél hamarosan elfogy a kihelyezhető üzlet rész alap és takarékbetét és központi hitel igénybevételére szorul.

Ezen műveletekkel pedig már a Szövetkezet is, ha nem is nagymértetű, de mindenestre takarékpénztári, vagy banki kezelést végez. Kihelyezési kamatlábát pedig kénytelen az üzlet részese és betevők használatára és központi hitel kamatlába szerint megállapítani.

De még így is legtöbb szövetkezet csak a legnagyobb előrelátás alkalmazása mellett képes a hitel igényeknek eleget tenni. Mert vagy szövetkezet, melynek a vidék és tagok igényeit minden időben ki kell elégítenie, vagy kiakasztható a szövetkezet ajtajára, „késztel hiányában — zárva.”

Mindezekből megállapítható, hogy a hitelszövetkezet, ha eredményesen akar működni, akkor bizonyos mértékben takarékpénztári vagy banki jellegű kell, hogy magára öltözzön.

Önzés és kapzsiság vadjja sem érheti egészen a hitelszövetkezetek tagjait, hisz nem az esetleg fölös pénzzel rendelkező egyén az önző, kapzsi, hanem a mindennapi szükség kényszerítő sulya emeli az egyes jövedelmét, melyet — ha lelkiismeretlen — a végletekig kihasznál.

Hogy foglalkozzék a szövetkezet továbbá nemesebb célokkal és ezek megvalósításával, ha vagyongyűjtésre nem törekszik. Az a szövetkezet, mely csak annyit keres, hogy a legszükségesebb kiadásait fedezze, miből fordíthat egy bizonyos részt nemesebb célokra?

Minden szövetkezetnek arra kell törekednie, hogy saját tartalék vagyona is legyen az üzlet rész alapon kívül, hogy létezése még az esetben is biztosítható, ha üzlet rész tőkésje nagymértű csapánszerű szűkítést szenvedne. Mert a betétesek bizalma a szövetkezet megbízhatóságán kívül annak tartalék vagyona. Volt szövetkezet, mely a háború alatt megszűntette működését éppen azért, mivel üzlet rész tagjai megijedve mind visszakiálták befizetett üzlet részüket, a szövetkezetnek magának pedig tartalék alapja nem volt.

Tehát minden szövetkezetnek arra

kellene gondolnia, hogy tartalék alapját az üzlet rész alappal egyenes arányban növelje s készen álljon minden eshetőségre.

Legtöbb szövetkezet fejlődését pedig korlátozza azon körülmény, hogy annak vezetésére hivatott községbeli lelkész, vagy tanító, a mindennapi megéltetés ezerféle módozataival küzködve, nem szentelheti minden idejét a Hitelszövetkezet által megkivántató serény munkának. Éppen ezért legtöbb Hitelszövetkezet csak él, de fejlődésében fokozatos lendületet nem vehet.

Ha a fogyasztási szövetkezetek szakavaiolt boltkeszelőt kívánnak, éppen úgy megkívánja a Hitelszövetkezet a szakszerű, a pénz minden csinjabinjával ismerős, összeköttetéseket ismerő és azzal rendelkező és azt a Hitelszövetkezet érdekében szükségessé tekintő ki- és felhasználó vezetőt.

A Hitelszövetkezet tehát lendületet csak így mutathat, céljának csak az eseiben felelhet meg, ha megfelelően javadalmazott tisztviselői vannak, kik lelkesen munkálják annak érdekeit.

Mindehhez azonban jövedelem kell, ha a szövetkezetek alapos munkát akarnak végezni s ha céljukat megközelítően elérni törekcsenek.

(Étéd.)

Lőrinczy Dénes.

IPARI ROVAT.

Kisiparosok a munkásbiztosító önkormányzati jogáért. A romániai kisiparosok szövetsége Bukarestben népes ülést tartott, melyen a munkakamarák felállításáról szóló törvényjavaslatot vették tárgyalás alá. Követelik a javaslat visszavonását, valamint a munkásbiztosítás reformjáról szóló törvényjavaslattal szemben a munkáspénztárak régi autonómiajának visszaállítását. A szövetség kívánságait emlékiratba foglalva terjesztik a kormány és a parlament elé.

Kevesen igénylik az ipari kölcsönt. Ipari válságunkra jellemző, hogy iparosaink nem törekszenek üzemi fejlesztésre, nem gondolnak beruházásokra, még akkor sem, amikor erre megfelelő alkalom kínálkozik. Megirtuk, hogy az Ipari Hitelintézet kisiparosaink felsegélyezésére négy millió olcsó kölcsönt szavazott meg, mely összeg felerészben Kolozsvár, felerészben pedig a vidék kisiparos társadalmának jutna kizárólag azzal a céllal, hogy a kölcsönt újabb beruházásokra fordítsák. Most arról értesülünk, hogy a kölcsönösszegeket igen kevesen vették igénybe s nagyobb részük drága

bankkölcsönök visszafizetésére használta fel, vagy ingatlan vásárlásba fektette. A Hitelintézet a jövőben ellenőrizni fogja a hiteleket, hogy azok csak rendeltetésüknek megfelelően beruházásokra fordítva szolgálják a kisipar fejlesztésének rendkívül fontos érdekeit.

Iparkamaráink az uzsora ellen. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara f. évi január 31-iki ülésén a galaci iparkamara átiratát tárgyalta, melyben országos mozgalom megszervezésének eszméjét veti fel az ipart és kereskedelmet megbénító uzsora ellen. Ma, amikor a vevőközönység vásárlóképessége annyira lecsökkent, hogy a legelemibb szükségleteit sem képes beszerezni s ezáltal aggasztóan megbénult minden üzleti forgalom, törvényhozásilag kellene utját vágni a további uzsorának. Milliós nyereségekkel dolgozó bankok uzsorája a legsúlyosabb teher. Ezek a bankok 6%-os pénzt 38—42%-kal kamatoztatnak. Kényszerhelyzetben levő kereskedők a közönységre igyekeznek áthárítani a kamatviselést s ez az árak indokolatlan emelkedését eredményezi. De a vevőközönység már alig van abban a helyzetben, hogy banknyereségek számadatait növelje, ellenkezőleg, vásárlásainál tartózkodóbb lesz. Legfőbb ideje volna, hogy a kormány a kismembereket, kiskereskedőket, kisiparosokat az uzsora tulkapásai ellen a rendelkezésére álló eszközökkel megvédjje. A kolozsvári iparkamara csatlakozott az országos mozgalom megindításához.

Amerika szedi le a tejfelf. A világháború folyamán különösen az ántántállamok gyakran vettek igénybe amerikai kölcsönt. Most Amerika erőlyesen követeli a tartozások visszafizetését. Európa, a megszorult adós hajlandó is a fizetésre, de hosszú időre nyújtott részletekben. Amerika eddig tíz állammal kötött megállapodást, összesen 7383 millió dollár tartozásnak évi 17427 millió dollárral 62 évig való törlesztésére. A legnagyobb adós, Anglia 160 milliót, a legkisebb, Magyarország 67 ezer dollárt fizet évenként.

Valuta jegyárak.

Kolozsvár, 1926. február 8-án

1 dollár	= 228—230	l
1 font sterling	= 1120—1126	„
1 svájci frank	= 44.45—44.60	„
1 francia frank	= 8.70—8.80	„
1 lira	= 9.30—9.40	„
1 arany márka	= 55—55.20	„
1 cseh korona	= 6.82—6.85	„
1 osztr. shilling	= 32.45—32.65	„
308—310 magy. K	= 1	„

Balga, aki oknékül szenved!

Hadüzenet egy mindennapos
betegség ellen.

Magyar Testvéreim! Azoknak a melegszívű embereknek, kik számotokra ezt a kis néplapot írják, kiterjed figyelme éltetek minden körülményére, mint a jó szülőnek gyermeke minden lépésére. Nemcsak arra van gondjuk, hogy a világ folyásáról megbízható híreket kapjatok, hogy hazátokat, multunk és jelenünk nagy embereit megismerjétek, hogy ősi átkos szokásunkat: a széthuzást elhagyassák veletek s egymás iránt szeretetre tanítsanak, hogy nemzetünket — e szétszórt viharverte nyáját — összeterelessék, összerelassák; szóval nemcsak arra ügyelnek, hogy érzés- és értelmi világotokat műveljék, hanem gondjuk van anyagi jólétekre is — ezért foglalkoznak az okszerű gazdálkodás és többtermelés kérdéseivel. Gondjuk van testi jólétekre is, hisz itt-ott annyi apró utmutatást találtok kis lapunkban egészségünk ápolására nézve is!

Igy ismerve kis lapunkat, kértem én is szót s e szerető gondoskodásból kifolyólag nyertem én is helyet, — bár sem történész, sem mezőgazdász, sem orvos nem vagyok, — hogy szólhassak veletek egy olyan kérdéstről, mely — sajnos — ezrekre, sőt talán százezrekre nézve nagyon fontos, mondhatni életkérdés, mellyel szorosan összefügg a többtermelés, az anyagi jólét, a jó egészség; hogy intselek benneteket egy olyan elhatározásra, melyhez igazán csak egy kis bátorság kell és semmi egyéb.

Sok nyomorultja jár köztünk a lezajlott világháborúnak, talán még több a tüdővésznek és más bacillus okozta betegségeknek, de egynek sem annyi, mint a sérvnek. Talán intés ez a jó Istenről: „Ne bizakodjék el az erős az ő erejében!”

Orvosok állítására szerint a világon minden huszadik ember sérvbajos, vagyis minden százból 5, minden ezerből 50. Tehát egy kis faluban is ötven ember hordoz egy súlyos keresztet, legfőképpen a sirig. Nyög alatta talán egy hosszú életet keresztül. Érzi nyomorult voltát minden emelésnél, minden tüszentésnél, minden köhintésnél, sőt minden lélekzetvételnél, minden lépésénél. Ha ifju is, már úgy érzi, hogy eltöltötte élete javát, hogy ő reá nézve már az élet örömvirágai megher-

vadtak, sőt elhullottak. S ez az érzés oly végtelenül leverő. Jókedvének vége, állandó keserű kedélyhangulatban él, lobbanékony, ingerlékeny, ideges. Ennek következtében sokat szenved környezete is, nemcsak ő.

Ennél a betegségnél különben nagy testi szenvedésről nem is igen van szó a legtöbb esetben. Bár talán inkább lenne! Mert főképpen ez az oka, hogy a legtöbbben a sirig hordozzák, vele orvoshoz nem mennek, egy késvágásnak, 10—12 napi kórházban fekvésnek nem vetik alá magukat, hogy ezen az áron egy egész életet át tartó györelmekből szabaduljanak.

Mert ennyi az egész ára a szabadulásnak: egy fájdalom nélküli késvágás és utána néhány napi kórház.

S itt látszik meg, hogy tulajdonképpen milyen rettenetesen gyáva az ember. Ennyire sem meri magát elszánni!

Pedig hozzá még, ennek a betegségnak az orvoslása, operálása mondhatni veszélytelen is. Az orvos keze ennél nemesebb szerveket nem érint, úgy hogy — gyakorlott orvostól szóva — az orvos hibájából itt nem pusztul el ezer betegből sem egy.

Én, aki 100 kilón felüli súlyú ember létemre nekimentem az operációnak — bár fájdalmaim soha nem voltak — s keresztül mentem rajta, az egész sérvvelágnak szerezniem odakiáltani: „Jöjjetek ti szerencsétlen keresztviselők, gyerekjáték az egész s nem sokára magatok fogjátok nevetni, mily balgatagok és mily végtelen gyávák voltatok, hogy egyetlen napig is türtetek!”

A legnagyobb dolog a kórházba való belépés, illetve az elhatározás s az első lépés a kórház felé. Ott benn már gyógyultak és félig gyógyultak fogadnak bennünket, kiknek jó hangulata, a megszabadulás édes érzéséből folyó vidámsága — s ezek mellett a nálunk ezerszerre szerencsétlenebb más fajta betegek látása — hamarosan annyira átfórnak bennünket, — mint a félénk legénykét katonává a harci tábor — hogy resteljük magunkat aggodalmainkért és szinte vágyva-vágyunk a kés után. (Szórol szóra így van, mert — a mi kórházunkban legalább — sokáig várakoztatják a beteget.)

Egy kis szorongást érzünk még az elállítás és az ezt követő operáció előtt közvetlen. De ez nem tart soká. Bemegyünk a múltó szobába. Itt nem hagynak időt sem a gondolkodásra, a töprengésre. „Tessék kényelembe tenni magát, mint Ádám

apánk és Éva anyánk! Tessék helyet foglalni ezen az ágyon; tessék szép csendeszen számolni a közberéből a kis parfümből nagyokaszívait!” E szavaknál már csepegtet is egy segédorvos az átható illatú cloroformot az arcunk felé helyezett vattára. S mi számolunk szépen: egykező három-négy... — ki hosszabb, ki rövidebb ideig — s egyszer csak nehezedik szempilánk, valami páras sötétben érezzük magunkat, melyben itt-ott egy vilánszakra fut el szemünk előtt s lassanként elalszik fájdalom és félelem nélkül és alszunk nem tudva nem érezve semmit. Mire felébredünk — legfőképpen bizony egy gyöngéd apácakéz sokszor nem épen gyöngéd simogatására arcunkon — túl vagyunk minden s a keblünk-ből ujjongva szeretne kiszakadni az örömkiaítás: „Élek élek!” s újra ember vagyok. Áldott az a kéz, az a kés, amely megsebzett, de egyben meg is gyógyított!

(Jövő számunkban elmondjuk a gyógyulás lefolyását és a gyógyulásra következő jó hangulatot.)

O...o.

HÖRIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANGÖNTŐÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott

HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával.
Vas harangszerelevényeket és vas harang-
állványokat. Nemes anyag, nemes művek

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb,
legélénkebb, legelterjedtebb
napilapja. — Ennélfogva mint hirdetés-
organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:
Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu
Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

EXCELSIOR PENSIO

kitűnő konyha.

olcsó és tiszta szobák.

Budapest IV. Papnövelde-u. 8. sz.

MULATTATÓ

Vasárnap délután, ó, régi délután...

Vasárnap délután, ó, régi délután:
szürke hétköznapok tetején bokréta
mézet szedegetni hozzád jár el néha
lelkem, mult örömök könnyel szegett útján.

Ott csüggök a rozsdás, nagy templom kilincsen,
elgyötört szívemben fölujjong az ének:
„A Stonnak hegyén tied a dicséret...”
(Ó, én régi hitem én siratott kincsem!)

Végig bandukolok görbe utcák során
megjárom a dombot a vén kastély felett,

leszek pajkos kedvű, hancurozó gyerek
messzenyuló rétek smaragd szín bársonyán.

Kötényem virággal duzzadásig szedem.
Lelkem aranykelyhén kicsordul a béke...
Dalolva indulok a holnap elébe
s körül pántlikázom magvető szekerem.

Vasárnap délután, ó, régi délután:
szent felbuzdulások gyönyörű emléke!
Világíts kinjaim nehéz éjjelére:
Légy vigasztalóm a szenvedések útján.

Ér-sztkirály, 1926. január 3.

L. ADY MARISKA

Isten és a tudós.

Egy gazdag, fővárosi ifjú tanulmányait idegenbe végezte. Járt Berlinben, Rómában, Párisban s a sok tanulástól alaposan megkopaszodott. Majd bálokon és mulatságokon költötte az apai pénzt. Mikor később, mint tudós visszatért az országba, szerette volna, hogy minél tudósabbnak lássék, ezért neveltségessé tette az emberi hitet és gunyosan mondta: „Uraim! Nincs Isten!”

A fővárosban telepedett le. Rokonai, ismerősei egymás után hívták meg, mint világot látott és sokat tudó embert. Ebédekre, mulatságokra hívták és ő megjelent mindenhol, mert a mulatságot és a jó bort nagyon szerette.

Egy alkalommal egyik távolabb lakó rokonához hívták meg. Lakoma után a társaság széteszlott a szobákban s a vendégek közt élénk társalgás kezdődött. A mi tudósunk a házigazda két szép, fiatal leányához szegődött. Megpödrte bajuszát, végigsimította kopasz fejét, meghajolt s így kezdte a társalgást:

— Miről beszélgetnek, hölgyeim?

— A holnapi napról, felelt Mariska

— És mit beszélnek a holnapi napról?

— Azt beszélgetjük a nővéremmel, hogy holnap vasárnap s korábban kell fölkelnünk, hogy elmehessünk a templomba.

— Úgy? Kérdi csodálkozva a mi emberünk.

— Önök még templomba is szoktak járni?

— Hogyne — mindig. Végig hallgatjuk az istenliszteleket.

— Hogy lehetséges? Önök hisznek az Istenben?...
Hm...

Mariska elhallgatott s nővére nézett. A nagyobbik leány is hallgatott s a tudósra nézett. Majd azt kérdezte:

— Ön nem hisz az Istenben?

— Én? Valamikor hittem. Mióta azonban idegenbe jártam s tudományommal a többi emberek fölé emelkedtem, rájöttem arra, hogy Isten nem egyéb, mint értelem nélküli, üres fogalom.

A nagyobbik leány szégyenkezve a földre nézett, majd szelíden folytatta:

— Én idegenek közt nem voltam; nem merítettem

a magasabb tudományok forrásából, mint Ön; nem emelkedhettem tudományommal a többi emberek fölé, mint ön; mégis engedje meg, hogy egy kérdést intézzek önhöz.

— Tessék kisasszony, kérdezzen, amit akar. Én azonnal válaszolok.

— Mondja meg akkor, hogy mi csinálja a tojást. A vendégek a hangos beszéd hallatára, köréjük gyülekeztek.

— Hm! mondja a tudós. Milyen csodálatos és könnyű kérdés! A tojást — a tyuk tojja.

— Helyes, mondja a leány. Hát azt megtudná e mondani, hogy a tyuk miből lesz? —

— Hogyne! Ön is tudja kisasszony, hogy a tyuk tojásból lesz.

— Nagyon jól van. Még egy kérdést: melyik volt előbb: a tyuk, vagy a tojás? Ezt megtudná mondani nekem?

— Miért ne? Nagyon könnyű. Azt hiszem előbb volt a tyuk.

— Hogy lehetséges? Azt akarja mondani ezzel, hogy a legelső tyuk nem tojásból született?

— Azaz... izé... várjon csak... akarom mondani... először megvolt a tojás s abból lett a tyuk.

— Ugy? Még jobb! Azt mondja ezzel, hogy volt egy tojás, amelyet egy tyuk sem tojt? — Honnan lett akkor az a tojás?

— Hm... hogy is mondjam csak... köhög és dadog a tudós. A leány azonban határozottan folytatja:

— Látja, nem tud engem felvilágosítani, hogy a tojás volt e a tyuk előtt, vagy a tyuk a tojás előtt?

— Ejnye! mondja haragosan a tudós; ön kisasszony mindig a tyukról s a tojásról beszél nekem. mintha én tyukkereskedő lennék...

— Oh, nem, én csak azt akartam megtudni, hogy miből lett a tyukok anyja, az a tyuk, amiből az első tojás lett, vagy az a tojás, amiből az első tyuk született.

— És ezt miért mondjam meg? Kérdi dühösen a párisi tudós.

— Tudja miért? — mondja nyomatékkal a leány. Ön az előbb azt mondta, hogy az idegenek közt egy

nagy dolgot tanult meg: hogy nincs Isten. Azt akartam, hogy magától jöjjön reá és mondja meg, hogy az első tyukot, vagy tojást Isten teremtette. Ön Isten nélkül nem tudott felvilágosítani, hogy miből lesz a tyuk és a tojás? Ön nem tudja, miből lesz a tojás és meg akarja dönteni az istenséget? Nem tudja miből lesz a tojás és ön akar embertársainak világgósságot hirdetni?

Mindnyájan meghatva hallgatták a leány szavát, csupán a mi tudósunk nem tudott figyelni. Megkere a kalapját s cserben hagyva a külföldön szerzett mag tudománya által szerzett hírnevet úgy elszaladt, mint puskából lőtték volna ki.

M. Sadoveanu után románból fordította: KOVÁCS FERENC

Tréfák.

Írói fúrfang.

Egy fraocia író egy bizonyos gazdag, de fősvény úrnak ajánlotta könyvét, azt híven, hogy majd gazdag ajándékot kap tőle. Mikor látta, hogy a fősvény úrtól hiába vár ajándékot, az első oldalon levő ajánlást a harmadik kötet végén a *sajtóhibák* közé sorozta.

Az érdekes könyv.

II. József császárnak volt egy tábornoka, aki pompás könyvet írt a hadvezetés tudományáról. A császárnak annyira megtetszett az élelméjű fejtegetés, hogy megszámlálta a könyv lapjait s ugyanannyi ropogós bankót köttetett össze egy könyvvé s ezzel az elmés ajándékkal jutalmazta meg a kitűnő katonatudóst.

Bizonyos idő múlva találkozik a jeles tábornokkal s ajándékára célozván, tréfiásan megkérdezi tőle:

— No, tábornok ur, hogy tetszett a könyv, melyet tőlem kaptál? Elég érdekes volt-e?

— Elejétől végig rendkívül érdekes volt, felség. Alig várom, hogy a második kötetét olvashassam.

Nyaralás után.

A férj: Nos jól nyaraltál?

Az asszony: Nagyszerűen! Egész más ember lettem!

A férj (elragadtatással): Hála Istennek!

Hirdessen lapunkban!

Egy hirdetésre kilencven-károm érdeklődő jelentkezett kiadónk oldalunkban.

Olvasóinknak!

Előfizetési áraink 1926-ra:

Egész évre, ha februárban egyszerre kifizeti — — — 120 L

Egész évre, ha csak március 1

után fizeti egyszerre — 130 L

Fél évre — — — — — 70 „

Negyed évre — — — — — 40 „

Azonnal észrevehető, hogy a

lapot az az előfizető kapja a leg-

olcsóbban, aki az egész évi díjat

még februárban egyszerre kifi-

zeti, mert csak 120 Leut fizet,

míg a március 1 után egész évre

egyszerre fizető már 10 Leu-val,

a félévenként fizető 20 Leu-val,

s a negyedévenként fizető 40

Leu-val többet fizet egy évre.

Saját érdekében fizesse ki

tehát 120 Leu-val egész évi

díját azonnal, biztosítva ma-

gának 1926-ra a lapot és az

1927-es naptárt. Évközben, ár-

emelés nem lesz.

tlisztán és pontosan a címét is (n. község, posta, megye), hogy lássu nincs-e a címében hiba.

4. Ha valaki utalványon jele-

előfizetését, s a lapot sokáig ne

kapja, ennek oka legtöbbször az, ha

az utalvány későre érkezik be. Kár-

sodás azonban senkit sem ér, ma-

előfizetését ugyanis csak attól az í-

től számítjuk, amikor címére az el-

lapot megindítottuk.

5. Miután egyik számtól a másik

új előfizetőink százával jönnek, telje-

lehetetlenség a lapot nekik vissz-

menőleg, vagyis 1926. január 1-t

megküldeni. Ezt ne is tessék kér-

Mindenkinek csak azt a lapszám-

küldhetjük meg legelőször, amely el-

fizetésének beérkezése után legelő-

megjelenik.

Mezőteleki közéleti biz. apanagyfalu

kovásznai, mádéfalvi, kőkösi, bálványos

salyi, csikotaplóczi, torjai, komjátzegyi, sít

biharpuspóki, magyarkecei, edáigi olv-

sóink közül azok, akik lapunkat továbbra

olvasni akarják, szíveskedjenek magukat né-

szerint bejelenteni, hogy részükre a lap

megindíthatunk, miután e helyekre a lap

csoportos küldését megszüntettük.

K. L. Brád, L. I. Gyergyószentmiklós, J.

Gy. Gyalu, L. J. és Sz. V. Homoródreneh

J. L. Páké, V. E. Magyarország, V. J.

P. S., T. F., B. I., H. F., K. E., A. Buz

F. F. és N. F. Székelybéthlenfalva, D.

Valkány, B. J. Fogaras, L. V. Görgény

livegcsür, H. A., Ny. M. és Zs. L. Majlá

falva, T. J. Auréllháza, B. F. Teke, T.

Magyarszentmárton, Ij. K. J. Görgénysz

imre, D. Gy. és N. J. Aranyosgyéres, J. C

és M. K. Ant. B. F. Sónvárad, N. L. Feketegy

rös, Sz. K. Krasznacégeny. — Itt felsorol

az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támog

tásukért fogadják mély tiszteletünket, hála

kat és köszönetünket, bizalommal kérj

és várjuk további eredményes támog

sukat.

K. J. Klopodla. Ha a citromléje n

többször megagyótt és újra kihajto

akkor ne csudálkozzék, hogy nem virágoz

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

1. Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők részére 20 szóig 40 L. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 L.

2. Ha valakinek, aki erre jogosult volt, a naptárja nem érkezett meg, azonnal értesítsen minket egy levelezőlapon.

3. Ha valakinek a lapja elmarad, levelezőlapon azonnal jelents, hogy pótolhassuk, s ugyanakkor írja meg

„ZEUS”

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári leverakati

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárúkat

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.)

eddig. Ha az almafa új hajtást bocsát, az sem terem mindjárt, évekre van szüksége, míg termővé válik. Hogy citromfája virágozzék, ahhoz nagy gondozás és ápolás szükséges. Ha nincs lüvegháza, akkor a szobába tartsa a citromfát és állítsa olyan helyre, ahol sok napot kap. Nem célszerű továbbá a növényt ide-oda hurcolni, mert a növény az állandó helyet szereti. — B. F. A varjú húsa ehető, csak hogy előbb meg kell nyúzni. Pörköltnek vagy levesnek egészen jó. Ugyanolyg elkészíthető a szarka vagy a vércse húsa is. — R. S. Kisjenő. Levele kapcsán a ricinus termeléséről rovatvezetőnk legközelebb hosszabb cikket közöl. — L. A. Gyergyóremete. A kért füzetek megküldése iránt átrúntunk az E. G. E.-hez — A. L. Barót. Átrúntunk az E. G. E.-hez, mely a gazdaköri megalakuláshoz szükséges és kért összes nyomtatványokat megküldi. — K. V. Vámfalu. A pálinka főzésről több munka jelent meg, arról egy szerk. üzenet, vagy cikk keretében nem adhatunk kimerítő felvilágosítást. Hogy az aszalás, lizfőzés vagy pálinka-főzés közül melyik gazdaságosabb, az értékesítési viszonyoktól függ. Pálinka főzéshez a le-hullott, férges, hibás szilvát is felhasználhatjuk, talán ezért gazdaságosabb. Ma az ára is emelkedőben van a pálinkának. — B. P. Bácsfalu. Újabb gyümölcs-meghatározó nem jelent meg. Ungvári falkolajától Ceglédre. A behozatal szabad a vám és tartozéknak lefizetése ellenében. — N. F. Szilagyóváry. Hogy új kaptáraknak friss fenyőszaga a méhekért ne zavarja, a kaptár belsejét dörzsölje jól be méhfűvel (citromfű). Ha ott nem volna, tövenként 10 L-ért küld az Erd. Méhész Egyesület, Kvár. Áttila u. 10. — B. A. Isien-segits (Tibeni) A M. Nép kiadásában most van sajtó alatt egy dalokkönyv. Megjelenését lapunkban hirdetni fogjuk. A kért könyv nem kapható! A *Romániai Magyar Dalosszövegség* kottatárából férfilyeges- és női karra írt művek és néhány zongora kísérettel ellátott dal kapható, forduljon *Tárca Bertalan főtájtár, Kolozsvár, Ref. Kollégium* címre. — V. K.-né Lupény. Mint esküt nem tett tanítónő az állammal szemni jogi viszonyba nem lépett s így ezidőszent nyugdíjra, vagy végelátásra nem számíthat. Tekintettel arra, hogy ugy a semmitűszék, mint az új nyugdíjtörvény lehetetienné teszi az itteni jogorvoslatot, az esküt nem tett tisztviselők részére más út nem marad, mint a genfi szövetségnél keresni jogorvoslatot, amire az előkészületek folyamatban vannak. Közölje eziránti legfontosabb adatait az *Országos Magyar Párttal, Kolozsvár, Monostori u. 18. Nyugdíj-ügyek osztálya Hatos Gyula igazgató*.

Ö. J. Érolasz. 1. Közégl bizonyítvány, ahonnan ki akarja venni — arról, hogy a kérdéses tárgyak a saját tulajdonát képezik és a kelengyéje; 2. Ezt a bizonyítványt esetleg láttamoztatja az illetékes vámfelügyelőséggel (nem okvetlen szükséges), ha teherárúként adja fel; 3. Viheti, személypodgyásként is s ez esetben vigye magával az említett községl bizonyítványt és a román vámhatóságnak a határon mutassa be a podgyász-vizsgálatnál.

Dr. P. L. Tekerőpatak. Közben a válasz megjött a cikkben, amely kizárólag lapunk kis terjedelme miatt várattott magára. Ilyen tartalmas írást főszerkesztőnk mindíg örömmel fogad. B. I. Csikcsicsó. Cikk jön, szeretettel emlékszem vissza, hála és köszönet buzgólkodásért. V. A. Mezőtelegd. Válasz ment, a kért utasítás nincs meg, másik két füzetért írjon az Erdélyi

Gazdasági Egylet, Kolozsvár, Str. A. Mureşan (Áttila u.) 10 címre. Cs. J. Medgyes. A küldött 100 L-el előfizetés rendben 1926. XI. 1-ig. N. A. Maroslye. Könyvek mennek, előfiz. rendben 1926. II. 1-ig. B. S. Szalárd. Derék ember, testvér! kézzorítá-sunkat küldjük. M. S. Börvely. 1925. XII. 31-ig rendben, naptár kiment. T. Sz. Torda. 1923. V. 15-16-1 1925. XII. 31-ig 239 L., cím javított. Cloanea S. Seprős. Jan. 28-án feladott utalványáról a posta nekünk csak 100 Lei 20 banit fizetett ki miről értesítjük.

Bédkezett és nyugtázni kért pénzek: Sz. F. Kisjenő 100, B. M. Biharszentadras 150, F. A. Dés 200, D. S. Magyarlápós 100, (r. 1925. XII. 31-ig), Sz. D. Kecsed 100 (r. 1926. III. 1-ig), S. D. Csekfalva 200, K. F. Rugonfalva 90 (1926. IV. 1-ig), D. L. Harasztkerék 100, ifj. és id. F. D. Nagyszentmiklós 200, Híríp községlből: Sz. K. 120, M. J. 120, F. A. 20, L. F.-né Szamosfő 100 (1926. XII. 31-ig még 20 L.), M. J. Buziás 120, K. A. Aninósa 50, G. J. Székelydála 100, Sz. F. Székelydála 100, E. I. Nagykágya 200, E. I. Torockó 100 (1925. XII. 31-ig), Cs. F. Nyárádmagyarós 325, B. J. Székelybetlenfalva 100, Zs. Gy. Kissolyos 130, N. D. Alsóóra 520, Sz. K. Felsőcsernáton 227, N. Gy. A. Varsolc 90 (1925. XII. 31-ig), K. L. Margitta 220, R. B. Hildvég 240, L. I. Kövend 395 (1926. XII. 31-ig), A. A. Szörce 293, F. L. Bollbarlang 120, F. A. Temesrétság 120 (1926. XII. 31-ig), K. J.-né Oláhlápos 100 (1926. XII. 31-ig még 10 L.), D. I. Maroscsúcs 220, P. Á. Kézdszentlélek 100 (1925. XII. 31-ig), K. R. Árapatak 220 (1926. XII. 31-ig), M. I. Náprád 50, M. J. Érszeg 130 (1926. XII. 31-ig), Sz. L. Pliskolt 2224, O. S. Kovászna 150 (1926. XI. 1-ig), V. A. Kálnok 300, Cs. F. Nagydoba 100 (1925. XII. 31-ig még 29 L.), K. P. Ujtusnád 261, H. P. Székelyvaja 120, özv. A. P.-né Gerendkeresztur 100 (1926. VII. 1-ig), J. L. Páké 565, P. Zs. Világos 208, W. J. Világos 268, Z. Gy. Nagyvárád 300, H. A. Világos 208, K. Z. Pankota 120, B. D. Nagyenyed 20, K. J. Oláhszentléslő 170, R. M. Maroslye 179, H. A. Csikszereka 150, J. B. Kányád 240, T. J. Arad 240, K. A. Déva 200, B. J. Kovácsna 200, Dr. P. G. Csikszereka 58 (a kért számok kifogytak), S. I. Rákod 105 (1925. XII. 31-ig), Dalárda—Bonyha 120 (1926. XII. 31-ig), H. A. Csikszereka 150, P. V. Bede 120, id. K. M. Székelykocsárd 100, V. I. Iriny 300, Dr. F. V. Nagyszében 120, K. V. Vámfalu 240 2 pld. 1926. XII. 31-ig, K. M. Csikkozmas 100 1925. XII. 31-ig, B. A. Székelyderzs 498, Cs. F. Náprád 50, B. J. Seprős 135, P. T. Kükküllő-domb 632, D. I. Szlancsafalva 240, O. P. Rettég 200, B. M. Medesér 50, F. Gy. Óbesenyő 100, R. I. Marosugra 200, Gy. Gy. Nagykolcs 508, G. J. Sorostély 300, N. J. Örvénd 240, Sz. J. Székelydála 360, J. K. Csikménaság 400, Cs. J. Székelyudvarhely 450, B. F. Nyárádszentléslő 240, M. E. Magyarberete 500, T. J. Nagykend 100, K. Bágy 300, V. F. Abrudbánya 240, Sz. G. Naszód 240, id. K. K. Gy. Halmágy 120, Sz. I. Mocs 350, Hltelszövetkezet—Harasztos 260, Z. D. Csikpálfalva 360, F. E. Kápolnásfalu 325, H. K. Magyarlápós 300, B. I. Csegöd 300, B. L. Hildvég 400, J. J. Bögző 200, V. V. Buzásbesenyő 200, V. J. Szováta 221 1926. XI. 1-ig, G. G. és M. A. L. Vajdahunyad 100 1925. XII. 31-ig, 1926-ra átjön 2—2 L., S. P. Szentpéterfalva 200, L. I. Gyergyószentmiklós 100 lap I. 1-től egy évig, R. M. Kézdszentlélek 675, Sz. A. Bihar 360, N. Gy. Erdőszáda 500, K. B. Szamosardó 300 L.

Apróhirdetések.

Uj könyv. A Minerva Irodalmi és Könyvnyomdai Müintézet március havára megjelenetik *dr. Buday Árpád* egyetemi tanárnak lapunk barátjának és buzgó munkatársának 1919—24-ben írt s a különböző folyóiratokban és lapokban közölt művelődéstörténeli cikkeit és tanulmányait Tiszavirágok címen. A könyvt melyhez fizetési ára 160 Leu; bolti, ára 200 Leu lesz. Tíz előfizető után tiszteletpéldányt adunk. Előfizetéseket kiadóhivatalunk is elfogad.

Kisbármalombereendezés eladó Szabó Józsefnél — Bihar, Bihar-megye.

A Mosse hirdetési iroda közli vevőivel hogy a *kisenevi* sorsjegyek huzását visszavonhatatlanul máj. 1-re halasztották. —

Eladó 400 métermázsas elsörendű prima hegyi széna. Cím: *Teleky István birtokos Zápróc p. u. Dés.*

18—20 éves árva mindenleányt felvennék, ki hosszabb ideig maradna, utiköltségét megtértem, havi fizetést megegyezes szerint. Ajánlatokat kér: *Sz. Tréger Lajos gyógyszerész Cehul Silvanet—Szilagyócséh Jud. Sălaj megye.*

Szőlő oltványokról, amerikai drecht termő egy és két éves gyökerez szőlővesszőkről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld *Oláh István szőlő oltvány-termelő Dlosig—Biharátószeg Jud. Blhor megye.*

Eladó 1 drb. benzinmotoros cséplő garnitúra Glaton és Schuttefort cséplővel 1100 mm-es verő léces dobbal, a motor 12 HP. Cudlitic-féle prágai gyártmány mindkét gép kifogástalan állapotban jó és üzempékes, az összes felszereléssel együtt. Cím: *Kerekes Gábor, Erzsébelváros Kapdebó Simon utca 8.*

Üzempékes 2 kövü malom 10 lóerős benzinmotorral eladó. Érdeklődők forduljanak *Kovács Mózes* tulajdonoshoz *Mujna—Székelymuzsna, Udvarhelymegye.*

Téglaverő munkások felvételnek a Star téglagyárban Oradea-Mare—Nagyvárad, Kolozsvári országot.

Eladó egy 16 HP. benzinmotor jó állapotban, mely alkalmas malom és cséplő hajtásra is *Zsigmond Bélánál, gépész, Csikdánfalva, p. u.* és vasúti állomás *Karcfalva, Csikm.*

Buzavetőgép 13 soros, jókarban. *eladó.* Érdeklődők forduljanak gazdaköri elnökhöz *Mujna—Székelymuzsna, p. u. Erked, Udvarhelym.*

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirei
(volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Fiókja: Dénes, Dioniszentmártonban, Gyulafehérváron és Marosvásárhelyen. Affiliált intézetek: Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T. Nagyenyed-Torda-Branyos Vármegyei Takarékpénztár R.-T. Torda-Udvarhelymegyei Takarékpénztár R.-T. Székelyudvarhely.

Árnyékterület a vasúti állomás mellett. — Betéteket elfogad, váltókat leszámít, átutalásokat teljesít. — Mindenféle bankeszközökkel előnyösen végel. — Safe deposit! Engedélyezett devizahely!

DOMBRIA posztógyár

Készít és elad vagy mosott
gyapjuval becsere

valódi homespun

úri és női divatszöveteket

Ugyanott posztókészítést és festést, gyapjufonást elvállal.

Ugyanott naponként tisztán 1500 L-t jövedelmező fonóüzem részére társ vagy vevő kerestetik.

Cluj—Kolozsvár,

Cal. Decebal (Rudolf-út) 22.

Gazdák és kertészek figyelmébe!

Erturti, dániai és hollandiai

vetőmagvaink

megérkeztek.

Gabonamagvak

Olajosmagvak

Heremagvak

Főzelékmagvak

Virágmagvak

Virághagymák

Fűmagvak

Takarmányrépamagvak.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Mezőgazdák“

Kereskedelmi R.-Társ. Arad.

„Aphrodan“

Rheuma-köszvény és felfájás ellen kitűnő eredménnyel használják.

Kapható mindenütt!

Készül:

Laboratorium de „APHRODAN“ Cernatu—Csernátfalu.
Jud. Braşov—Brassó megye.

Tüdőbetegek

Is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Siro“-t

(őrv. védve)

Egy üveg ára 60 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárban Cluj Piața Unirei 8. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól“ című könyvecskét.

Déri Árpád

magkereskedése.

CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi és hollandiai garantált fajazonos, tiszta és csiraképes konyhakerti-, virág-, és gazdasági magvait.

Déri Árpád gazdasági szaktanácsadója dr. Péter Béla tb. gazd. akad. igazgató, aki szakkérdésekben a gazdaközönség rendelkezésére áll.

Árjegyzéket portómentesen küld.

Tavaszi ültetésre legnemesebb fajtáj.

gyümölcs- és szőlő-oltványokat, rózsákat stb. ajánl.

Tóthfalussi és Tsai

oltványtelepe

Târgu Mureş - Marosvásárhely

Városi és villa kertek részére nagy készletben tartunk törpe-gyümölcsfákat.

Árjegyzéket szívesen küldünk.

A Cluj—Kolozsvári 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításon aranyéremmel kitüntetve

Fél kg. gyapjú, vagy két kg. sajt árával megmentheti birháját a pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja metelykóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!

Főlerakat:

GERGELY FERENC Utóda

drogériájában

Cluj—Kolozsvár.

Költséghimélés szempontjából tessék a gyógyszer-tárakhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1608

Nagyrománia összes gyógyszer-tárában.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel: PETRES KÁLMÁN

kladóhivatali igazgató.